Ára: 20 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 275. sz. 1943. december 4 szombat

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillérr, vasárnap 40 fillér.

Gyülölködés jubileuma

A román sajtóban az »Erdélyivel való egyesülés« 25. évfordulója alkalmából ismét kavarog Magyarország felé a gyülölködésnek, rágalmaknak és ezerszer megcáfolt, de mindannyiszor újrakezdett valótlanságoknak áradata. A szomszédban nem érzik át a történelmi idők súlyát. Csak nyekeregtetik a régen lejátszott, agyonkoptatott lemezt, csépelik regen hazug frázissá kopott szólamaikat, hajmeresztő történelmi valótlanságaikat.

Vessünk néhány pillantást arra, a valótlanságsorozatra, mely a román lapok hasábjain a gyülölködés jubileuman felburjánzott.

A »Porunca Vremii« december 1-iki vezércikkében olyan állitást kockáztat meg, hogy Erdély a románság bölcsője s a román nemzeti öntudat vára. Jogfosztásról beszél és arról, hogy az »igazság napja közelegs. Vakmerő poffeszkedés és sunyi fenyegetőzés keveréke ez a cikk, melynek irója nem átal Erdélyről, mint a románság bölcsőjéről beszelni, akkor, amikor a kolozsvári ásatások éppen a közelmultban bizonyitották be a napnál világosabban, hogy a *románoknak Erdély őstörténetében* hire-hamva sem volt, jóval később szivarogtak, lopakodtak be erre a földre, melyet most szerelnének magukénak tekinteni, miutan evszázadokon át földet, megélhetést, kenyeret, kultúrát kaptak a magyarságtól.

Antonescu helyettes miniszterelnök ir ugyanebben a lapban cikket, melyben ilyen szólamokat ereszt meg: »Erdély számunkra nem egy bizonyos föld. Erdély vagyunk mindannyian, Erdély a mi lelkünk«.

Kicsit furcsa! Erdély ezer év óta magyar föld, a román állam pedig mindössze nyolcvanegyéves multra tekinthet vissza és mégis ők tartják magukat egynek Erdellyel. Ilyen vakmerő állitásra igazán nehéz jelzőt találni.

De továbbmenve az »Ordinea« december 2-iki számának cikkét kell elolvasnunk, hogy megállapitsuk még irredenta-szólamaik sem sajátjuk a szomszédéknak. Szinte szóról szóra kölcsönözték azt a magyar fájdalom őszinte, igaz feljajdulásából, melyek a magyar sajtóban zengtek vissza két évtizeden át Erdély elvesztése miatt. Csodálkozzunk ezen? Ott, ahol hazug követelésről van szó, nem is születhet őszinte és saját hangon felzengő panasz sem.

A »Rapid« c. lap pogány kezekről beszél, melyek újra elszakitották a történelem fonalát brutálisan, gyáván. — Hasonló hangon szól az »Universul«, melyben dr. Aurél Cosma még azt is kiemeli, hogy Erdélynek Romániához való csatolása mellett szavaztak az erdélyi szászok és svábok is... Arról azonban elfelejt szólni a cikkíró, hogy milyen keserű csalódás kísérte az erdélyi megtévedt nemzetiségeknek ezt a lépését, hányszor visszasirták a román uralom keserves két évtizede alatt a régi időket... A »Timpul« és a »Viatza« Nagy-Románia térképével izgat, melyben az utóbbi lap az erdélyi magyar városok neveit is feltünteti. A »Curentul« rémmeséket tálal olvasóinak azokról a román szenvedésekről, melyek Erdélyben 1916-ban Románia hadüzenetét (talán inkább: orvtámadását) követték...

Ha valaki szenvedett az utóbbi évtizedekben Erdélyben, az az ottani magyarság volt, mely a román megszállás ideje alatt megfosztva nyelvétől, elvágva gazdasági erőitől, tengette életét, közben százait hurcolta börtönbe és fosztotta meg életüktől az új uralom, mely a népek *önrendelkezése* elvének megcsúfolásával folytatta *önkényes* uralmát.

Hogy mennyire a régi nótát szeretné fújni Románia, arra jellemző Dobrescu volt miniszter cikke, mely Franciaország felé rebeg hálát és a régi kapcsolatokat emlegeti, mely kezet nyujtott Romániának. Éppen ezek a kapcsolatok okozták jórészben Franciaország tragédiáját és aligha található ma már francia politikus, aki hajlandó lenne Románia kedvéért tüzbe menni. *Már felnyiltak a szemek külföldön...*

Elmultak azok a gyalázatos idők, mikor (a román rádió szavai szerint) a román hadsereg győzelmesen átlépte a hegyeket. Egy elalélt ország ősi területeire könnyű volt *bocskorral* bejönni, hogy aztán az itt talált raktárak dús anyagából felöltözve masirozzanak tovább. A mai mai magyar társadalom, a magyar nép tanult a multból és nem jön vissza ami elmult, *Nem, nem, soha!*

A magyarság igen béketűrő. Ezt mutatja egész történelme. Látható az illetékes nyilatkozatokból, hogy most is a megértés iránti készség, a jogtisztelet vezeti államférfiainkat. De éppen ezek az erények adják meg az erőt, hogy jogainkból egy szemernyit se engedjünk. Ami a mienk, azt megtartjuk, a jogos tulajdonunkról nem mondunk le soha. *Nem, nem, soha!*

Ujabb hírek a Roosevelt-Churchill-Sztalin találkozóról

Hír szerint megegyeztek közös főhadiszállás felállításában, második arcvonalban, déleurópai és orosz offenzívában és a német néphez intézendő felhívásban — Smuts Anglia, USA és a Szovjet hármas szövetségét és döntőbíráskodását javasolja

Papen nyilatkozott Istanbulban

Óriási légicsata Berlin fölött, 57 angol bombázót lelőttek

A Roosevelt—Churchill—Sztalin találkozóról még mindig csak találgatáson alapuló hírek érkeznek. A titokzatosságot — mint hasonló értekezleteknél szokásos — tartják egészen a tanácskozások teljes befejezéséig, sőt még azután is vagy 24 óráig, míg a résztvevők haza nem térnek. Igy egyelőre most is a külföldi sajtó sokban ellentétes értesüléseire vagyunk utalva.

Ankarába érkezett jelentések szerint Churchill, Roosevelt és Sztalin Tebrizbe utaztak. A három államférfi értekezlete megkezdődött. Csangkaisek és felesége az értekezleten Oroszországra való tekintettel nem jelent meg Tebrizben. Mint mondják, kizárólag a Németország elleni háborúra vonatkozó kérdéseket tárgyalják meg. Hír szerint a három szövetséges államférfi Tebrizből közös felhívást intéz Németországhoz a feltételnélküli megadásra, mert különben várható, hogy a szövetségesek légi ereje az országot elpusztítja. A Csangkaisek házaspár Kairóból repülőgépen visszatért Csungkingba. A 8000 km-es utat 22 óra alatt tették meg.

Más

értesülés szerint a háromhatalmi értekezlet még november 28-án kezdődött és már be is fejeződött. Lisszabonon át érkezett londoni jelentés szerint a Reuter iroda körében híre jár, hogy Sztalin, Churchill és Roosevelt értekezlete, amelyet szovjet okkupációs területen tartottak, pénteken véget ért. Az értekezletet szögesdróttal és aknamezőkkel bekerített helyen tartották meg. Azon a közleményen, amelynek középpontjában a német néphez intézendő az a felhívás van: feltétel nélkül adja meg magát ellenségeinek és távolítsa el nemzeti szocialista vezetőségét, még dolgoznak, mert az értekezlet képviselőinek ellentétes érdekei a közlemény megfogalmazását nyilván nehézzé teszi.

A svéd sajtó

londoni tudósítói már részleteket is tudnak a konferenciáról. Az „Aftonbladet" londoni jelentése szerint Sztalin és az angolszász államférfiak közötti egyezmény főbb pontjai a következők: 1. Közös katonai főhadiszállás létesítése londoni székhellyel és Marshall tábornok, amerikai vezérkari főnök vezetésével. 2. A második arcvonal felállítása. 3. Katonai hadműveletek Dél-Európában. 4. Nagy orosz támadás valamennyi erő felhasználásával. 5. Közös politika. Az ellenséges országok meghódítása után azonkívül azt várják, hogy közös angol-amerikai-orosz felhívást intéznek a német néphez, amelyben a német népet figyelmeztetik, hogy a legborzalmasabb megsemmisítő csapás éri, ha mostani kormányát a lehető leggyorsabban meg nem buktatja és nem adja meg magát.

A szövetségesek

várható felhívására Németországban már előkészítik a közvéleményt és máris választ adnak. Illetékes német helyen kijelentik ugyanis a következőket:

„Ha Japán válasza arra a Kairóban elhatározott követelésre az, hogy feltétlenül adja meg magát, gúnykacaj volt, a német válasz sem lehet más erre a hasonló követelésre, amelyet Sztalin, Roosevelt és Churchill megbeszélései után várni lehet. Németország el van szánva rá, hogy a harcot a végső döntésig folytassa, a döntést pedig győzelemmé alakítja."

Papen

ankarai német nagykövet utazása körül különféle híresztelések terjedtek el. Most megszólalt maga Papen, ki tegnap reggel Szófiából jövet Istanbulba érkezett. Papen a török ujságíróknak, akik nyilatkozatot kértek tőle, a következőket mondotta:

— Berlini utazásommal kapcsolatban a külföld igen sokat foglalkozott személyemmel és állítólagos vatikáni küldetésemmel. Ezeket a híresztelésekat a Wilhelmstrasse már a legenergikusabban megcáfolta.

— Felhatalmazásom van rá, hogy ehhez még azt fűzzem hozzá, hogy ellenségeinknek ismert és ismételten alkalmazott manővere, hogy béketapogatózásokat akarnak szuggerálni annak ellenére, hogy ez az ő úgynevezett feltételnélküli megadásról szóló békefeltételeik figyelembevételével egyenesen nevetséges lenne. Németországból a legjobb benyomásokkal térek vissza, a német nép ugyanis megrendíthetetlenül el van rá tökélve, hogy a jobb jövő érdekében tovább folytatja a harcot.

— Boldog vagyok, hogy tovább dolgozhatom török barátainkkal azon, hogy legalább a világnak ez a sarka maradjon kívül a mindent elpusztító világkatasztrófán.

Ezután Papen a német főkonzulátuson levő lakására hajtatott, ahonnan délután tovább utazik Ankara felé.

A keleti fronton

a helyzetet további súlyos küzdelmek jellemzik. Német katonai körökben rámutatnak arra, hogy a szovjet stratégia még mindig azok szerint az elvek szerint cselekszik, amelyek elejétől fogva vezették. A helyzet némi változása, mindenekelőtt is az időjárási viszonyok beállta azonban befolyást gyakorol rája. A bolsevisták továbbra is a váltakozó súlypont-elhelyezés módszerét követik. A Dnyepermentén immár húsz napja dúló harc azonban semmi döntést nem hozott. A csütörtöki napon a Szmolenszktől nyugatra levő vasút birtokáért folytatott harc került előtérbe. Itt a bolsevisták újabb támadó rohamot indítottak, Kremencsugtól délnyugatra is heves harcok folynak. A Kiev területén folyó harcok jelentősége ezidőszerint csökkent. A harcok ilyetén lefolyása szemléléséénél figyelemmel kell lenni a rossz időjárási viszonyokra és ennek következtében előállott úttalanságra. Perekop nyugati szakaszán nagyobb szovjet támadásokat vertek vissza. Cherson területén a német harci tevékenység eredményes volt. Nikopol és Krivoj-Rog területén a rossz idő gátolta a cselekményeket. Cserkaszi vidékén tartanak a súlyos harcok. Kiev, Korosten és Jelszk vidékén összpontosított ellenséges támadásokat vertek vissza. Úgyszintén Kricsev területén Szmolenszktől nyugatra fekvő térségben folyó harcok keménységére mutat az, hogy a szovjet csak ezen a szakaszon 31 lövészhadosztályt összpontosított.

Az olasz harcléren

a helyzet nagyjában nem változott lényegesen. Az amerikaiak teljes beavatkozása még nem történt meg, a keleti szárnyon folytatja tömegtámadásait.

HAPÁK
tenykepesz
december hóban
vasárnapokon is
NYITVA!

Göbbels

német propagandaminiszter hangsúlyozza legújabb cikkében, hogy a nehézségekkel együtt járó „idegválság" teszi csak igazán jellempróbára a népeket, viszont semmi sem növeli annyira a bizalmat a nemzet erejében, mint a legyőzött veszély. Minél több szenvedést kell elviselni népünknek — írja Göbbels —, annál mélyebben kell átéreznünk kötelességeinket iránta. Egy népnek, amely életéért küzd, kitartónak kell lennie. Szembe kell szállni a csapásokkal, de nem szabad, hogy azok leverjenek bennünket. Az a nép fog győzni, amely a megadás fehér zászlaját nem viszi magával tarsolyában, mert sohasem jön kísértésbe, hogy azt a veszélyes órában felvonja s ezzel életét és jövőjét kiszolgáltassa. Ezért a háború legfőbb törvénye: soha sem kapitulálni!

Smuts

Dél-Afrika miniszterelnöke, Churchill bizalmasa, sőt jelenleg helyettese, tegnap beszédet mondott. Beszédében Smuts azt javasolja, hogy a háború után az Egyesült Államok, Oroszország és Nagy-Britannia „hármas szövetséget" alakítsanak s a szövetséget a nyugateurópai kis demokráciák szoros egységbe fogott uniójával erősítsék meg.

— A háború után az a feladat hárul ránk — folytatta Smuts —, őrizzük meg a jövendő nemzetközi rendet, amelynek a jövőben ennek a három hatalmasságnak a kezében kell nyugodni. A három nagyhatalomnak mind a háborúban, mind a békében vezető szerepet kell játszania és felelősséget kell vállalnia a biztonság és világbéke fenntartásáért. Smuts ezután kijelentette, hogy olyan béke, amely nem erőszakon nyugszik, örökké ábránd marad. Majd a következőképpen folytatta: Európa jelenlegi térképe eltűnik, szemünk előtt új térkép jelenik meg. Súlyos feladat hárul ránk. Hogy tisztában legyünk elképzelésünkkel, mielőtt az új világrész valósággá válna, soha ilyen helyzet nem adódott e kontinens újabb története során, Franciaország nagy korszaka letűnt és ha valaha még felemelkedik, akkor ehhez sok kemény és hosszú évre lesz szüksége. Franciaország ezidőszerint a háttérbe szorult és még sokáig ott is marad. Olaszország teljesen eltűnt és valószínű, soha többé nem válik nagyhatalommá. Oroszország új európai nagyhatalommá válik, amely uralkodni fog a kontinens felett. Hatalma azonban nemcsak Európára fog kiterjedni, mivel Japán is el fog tűnni a szövetségesek útjából és így Távol-Keleten semmiféle ellenzéke se támadhat. Nagy-Britannia olyan gazdag lesz dicsőségben és tiszteletben, amilyen talán egyetlen nemzet sem volt a történelem folyamán — fejezte be beszédét Smuts.

Ma utoljára
vásárolhat Mikulásra, mert holnap zárva minden üzlet. — Illatszerek, púderek, játékok a legkedvesebb ajándékok. Legolcsóbban NOVÁK MÁRTÁNAL, CSAPÓ UTCA 28. SZÁM.

Berlinben

Smuts besédét a Sztalin—Roosevelt—Churchill megbeszélés félhivatalos kísérő zenéjének tekintik. Smuts — mint Berlinben hangsúlyozzák — nyilván nem saját kezdeményezéséből, hanem Churchillel való egyetértésben beszélt, mint Churchill helyettese az angol birodalomban.

Sumner Welles

az Egyesült Államok volt külügyi államtitkára Smuts tábornaggyal szemben ellentétes felfogást hangoztat legutóbbi cikében. A cikk a kis népeknek a nagy szövetséges népek gyámsága alá való helyezésének problémájával foglalkozik. Welles azt írja, hogy senki, aki az utolsó 25 év tragikus történetét ismeri, sem helyezkedhetnék arra az álláspontra, hogy az „egyesült nemzetek" elnevezés alá tartozó összes népek problémáiknak megoldását kizárólag az USA, Nagy-Britannia és a Szovjet-Unió kormányaira bízzák.

A népszövetségben igen sokat beszéltek az egyenlőség elvéről, de végeredményben a nagyobb döntéseket a nagyhatalmak hozták meg, ami katasztrofális eredményekhez vezetett. Szemmel látható, hogy most ugyanezt akarják elkövetni.

Svájcban

Smuts délafrikai miniszterelnök beszéde nagy hatást keltett. Különösen feltűnést keltően hatott az az általa képviselt felfogás, hogy a háború után a döntő hatalom a Szovjet-Uniót, Angliát és az Egyesült Államokat illeti meg, minthogy Svájcban eddig nem akarták elhinni, hogy a nyugati demokráciáknak ilyen eszmék a céljaik. Megállapítják Svájcban, hogy Smuts igénye, amely békében is a világ vezető szerepét követeli a három nagyhatalom számára, egyszerűen túlteszi magát a jogegyenlőség elvén, amely a kis államoknak rendkívül fontos.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

A keleti arcvonal déli részén csütörtökön a harcok hevessége a tartós és erős esőzés következtében lanyhult. Csak Kremencsugtól délre levő betörési helyen és cserkaszi területén volt élénkebb harci tevékenység. Huszonhat bolsevista páncélost kilőttünk.

A középső szakaszon Gomel területén az ellenségnek állásainkra gyakorolt nyomása csökkent. Az elmúlt napok folyamán lezajlott szívós és elkeseredett védelmi harcokban az itt harcoló Majna-Frank 4. páncélos hadosztály von Saucken altábornagy vezetése alatt és a bajor 296. gyalogos hadosztály Küllmer altábornagy vezetése alatt a legsúlyosabb harci viszonyok közepette a bolsevisták minden áttörési kísérletét meghiúsították.

Szmolenszktől nyugatra a szovjet csaknem szakadatlanul folytatta támadásait és egyre újabb kötelékeket vetett harcba. Harmincegy ellenséges lövészhadosztály és nagy páncélos kötelékek rohamozták újból és újból a német állásokat, azonban szívós és a németek számára eredményes harcok után véres fejjel kellett visszavonulniok.

Neveltől délnyugatra és nyugatra támadásainkkal továbbhaladtunk előre, bár az ellenség szívósan védekezett. A keleti arcvonal többi szakaszáról különösebb eseményről nem érkezett jelentés.

A délolaszországi arcvonal nyugati szakaszán levő állásainkra csütörtökön egész nap heves tüzérségi tűz zuhogott. A keleti szakaszon az ellenség sok erős támadást indított. E nagy támadásokat elkeseredett harcokban felfogtuk és a helyi jellegű betöréseket elreteszeltük. Az egész arcvonal felett kölcsönösen élénk légi tevékenység volt.

A brit-északamerikai légi haderő támadásai során 16 repülőgépet vesztett.

Nagy német harci repülőkötelékek december 3-ára virradó éjszaka az apuliai-bari ellenséges ellátási támaszpontot támadták és bombáikkal nehezen helyreállítható rombolásokat okoztak. A kikötő területén az eddig befutott és nem teljes jelentések szerint két teherhajót elpusztítottunk, két másik hajó, amelyek üzemanyaggal, illetve lőszerrel voltak megrakva, bombatalálatok után felrobbantak, sok más hajó is jelentékeny sérüléseket szenvedett.

Nagy brit bombázó kötelékek újabb terrortámadásokat intéztek péntekre virradó éjszakán a birodalmi főváros ellen. A légvédelem villámgyors beavatkozása érzékeny veszteségeket okozott az ellenségnek, 53 ellenséges bombázót lelőttünk. Egyenként repülő zavaró repülőgépek Nyugat-Németországra bombákat dobtak le, de említésreméltó károkat nem okoztak. (MTI.)

Az olaszországi harcok

Berlin, dec. 3. (Interinf). Az 5 amerikai hadsereg a délolaszországi arcvonal több szakaszán élénkebb felderítő s rohamcsapat vállalkozásokat folytat. — Az amerikai bombázók támadásokat intéznek a német védelmi berendezések ellen és a német fő harci vonalakat is állandóan erős tüzérségi tűz alatt tartják. Több betörési kísérlet veszteségteljesen meghiusult a német vonalak előtt.

A parti szakaszon az amerikaiak jobb szárnyán sikeres német vállalkozások voltak. Ezek során foglyokat is ejtettünk. A keleti szárnyon Montgomery folytatta tömeges támadásait, kemény váltakozó harcokban. Szétvertünk minden arra irányuló fáradozást, hogy a német vonalat áttörjék. A sötétség oltalmában azután a német védekező erőket kedvezőbb vonalakra vonták vissza.

Berlin cáfolja Vrentano elfoglalását

Berlin, dec. 3. (NTS): Minden jel arra mutat, hogy a súlyos nehézségekkel küzdő 8. brit hadsereg tehermentesítésére rövidesen támadásba lendül a Gaetai öbölben felvonult 5. USA hadsereg is.

A félhivatalos angol hírszolgálat jelentését, amely szerint az Adriai-tenger keleti partvidékén sikerült áttörni a német állásrendszert és visszavonulásra kényszeríteni a németeket, illetékes berlini helyen a legerélyesebben cáfolják. A szövetséges főhadiszállás közlései, amelyeket a Sangro-folyótól nyugatra tomboló harcokról kiadott, nem fedik a valóságot. Az ellenség által elfoglaltnak jeentett Vrentano és Larcione helységek továbbra is szilárdan német kézben vannak.

Tilos Rómába beutazni

Zürich, dec. 3. A Neue Züricher Zeitung római tudósítója jelenti, hogy *december 6-tól kezdve teljesen megtiltják a városba való beutazást.* Ezt a rendelkezést elsősorban az *ellátási nehézségekkel* indokolják meg, mert a nehézségek napról napra érezhetőbbek. Róma egy idő óta a legdrágább olasz város lett.

A lakosság száma az állami és félig állami hatóságok és intézmények elszállítási tevékenysége ellenére sem csökkent. *Ez leginkább annak tulajdonítható, hogy a háború által fenyegetett vidékekről Rómába áramlik a lakosság.* Ennek következtében jelentősen emelkedett a munkanélküliek száma. (Bud. Tud.)

Alma érkezett! 2.40 P-ért
szamosmenti és felvidéki ízletes RÁTÓCZYNÉHOZ, Csapó u. 40.

Ujabb légitámadás Berlin ellen

Berlin, december 3. A Német Távirati Iroda a csütörtök este Berlin ellen intézett brit légi támadással kapcsolatban a következő részletekről értesül:

A támadás első szakaszában, amelyet súlyosnak mondanak, 12 nagy ellenséges bombázó kigyulladását és lezuhanását figyelték meg. Ez az elhárító siker a támadás további folyamán még nagyobbra növekedett, úgyhogy egy órával éjfél előtt már több mint harminc bombázó lelövését jelentették teljes bizonyossággal.

Nagyobb német éjszakai vadászkötelékek védték Berlint a birodalmi főváros szegélyétől egészen az Elbáig s azon túl is különböző magasságokban a támadó ellenséges kötelékek ellen. A támadó gépek megjelenésekor és elrepülésekor, különösen azonban Nagy-Berlin légi tere felett olyan heves légi csata fejlődött ki 20 óra és 21 óra 30 között, amilyet eddig még csak ritkán lehetett megfigyelni. Látni lehetett a légelhárító és fényszórós ütegek kitűnő együttműködését s szakadatlanul hallani lehetett a német éjszakai vadászok ágyú- és géppuskatüzét a felhőtlen, csillagos égbolt alatt. A brit bombázók a sokszínű világító rakéták között lobogó fáklyaként zuhantak a földre, sokszor még céljuk elérése előtt. (MTI.)

Berlin felett 57 angol gépet lőttek le

Berlin, dec 3. (Interinf) Az angol légihaderőnek ismét súlyos veszteségekkel kellett megfizetni a december 3-ra virradó éjjel a birodalmi főváros ellen intézett támadását. Az eddig beérkezett, de még nem teljes jelentések szerint az éjszakai *vadászok és légelhárító ütegek 57 angol gépet lőttek le, csaknem kizárólag 4 motoros bombázókat.* A birodalmi főváros ellen intézett éjszakai támadás az azonnal működésbe lépő és rendkívül ütőképes német légelhárítás miatt nem fejlődhetett ki. Ha a támadó gépek egyáltalában el tudták érni a főváros körzetét, az eredményes elhárítás következtében kénytelenek voltak bombáikat célzás nélkül ledobni. Ezek a bombák ismét főleg lakónegyedeket találtak el. *A lakosság veszteségei csekélyek voltak, a megtett biztosító intézkedések következtében.* (MTI)

London 41 gép elvesztését jelenti

Amszterdam, dec. 3. (NTI) Londonban hivatalosan közölték, hogy a szerdára virradó éjjel a Berlin intézett támadás alkalmával 41 brit repülőgép veszett el. (MTI)

A dortmundi világhírű könyvtár bombatámadás következtében elpusztult

Dortmund, dec. 3 (NTI) A dortmundi városi és országos könyvtár, amely *Németország egyik legjelentősebb könyvtára, bombatámadás következtében elpusztult. Háromszázezer kötet* volt benne felhalmozva, 3400 darabból álló képgyüjteménye volt, valamint jelentős gyüjtemény a legrégibb nyomtatású könyvekből és több mint 15 000 kéziratból. (MTI)

Cetinjében 50 ezer montenegróit gyilkoltak meg a partizánok

Zágráb, dec. 3. (MTI) Az »Obnova« c. lap tudósítója szerint Cetinjében a partizánok olyan nagyarányú öldöklést vittek végbe, hogy a lap szerint *Cetinje második Katyninak tekinthető.* A lap azt írja, hogy a partizán-uralom idejében *ötvenezernél több montenegróit gyilkoltak meg.*

A Sarajevo elleni légitámadás áldozatai

Zágráb, dec 3. (MTI) Sarajevóban a legutóbbi légitámadás a legutóbbi jelentések szerint főleg asszonyok és védtelen gyermekek ellen irányultak. *Az egyik muzulmán felekezeti iskola kis tanuló, mintegy negyvenen hazafelé tartottak, amikor a riadó bekövetkezett. Egy bomba 4—5 éves gyermekek közé esett és valamennyiüket megölte.* A támadás középületeket nem talált el főképen *magánlakásokat rombolt szét. A muzulmán negyedekben egész sor ház romokban hever. A halottak száma 105-re emelkedett, a sebesültek 140-re.*

A Wilhelmstrasse a Ribbentroppal kapcsolatos híresztelésekről

Berlin, dec. 3. (TP) Mivel különböző külföldi lapok továbbra is terjesztik azt a Reuter-jelentést, amelynek értelmében von Ribbentrop birodalmi külügyminiszter lemondott volna, a Wilhelmstrassen ma egy ilyen irányú kérdésre válaszolva kijelentették, hogy ez az otromba koholmány túlságosan groteszk ahhoz, hogy az ember egyáltalán figyelembe vegye.

Hősi halált halt német herceg

Stockholm, dec. 3. (MTI) Berlinből jelentik: Hubert szász Koburg herceg, Sibyll hercegnő Gusztáv Adolf svéd trónörökös feleségének testvére hősi halált halt. A herceg futárrepülőgépeket vezetett.

A magyarországi olajvállalatok egy nagyon jelentős összegű alapítványt tesznek, amelynek jövedelméből a soproni bányamérnöki karon tanszéket állítanak fel az olajkutatás és olajbányászat részére. Ennek a segítségével lehetőség nyílik arra, hogy a hazánkban egyre nagyobb jelentőségűvé vált olajkutatás részére megfelelő hazai szakemberek álljanak rendelkezésre. Hír szerint Papp Simon, a világhírű magyar olajkutató szakemberünk kerül az új katedrára. (MVS.)

Az államsorsjáték tegnapi húzásának főbb részeredményei:

25.000 pengőt nyert: 199110.

10.000 pengőt nyert: 25221.

5000 pengőt nyertek: 160468, 345136.

2500 pengőt nyertek: 28128, 17731.

2000 pengőt nyertek: 76552, 25830, 215317, 1025.

Minden felelősség nélkül.

IRÓGÉP sokszorosítás, leírás, kölcsönzés
BORY PIAC-U. 72. ...L.: 20-51.

BERZÉKI
műterme
vasárnap is
egész nap
NYITVA!

A debreceni városi tisztviselők másfélszeres törzsfizetést és kettős családi pótlékot kapnak karácsonyi segélyként

A városi tisztviselők és alkalmazottak karácsonyi segélyének folyósításáról a december 10-én összeülő közgyűlés dönt. Értesülésünk szerint a tisztviselők és alkalmazottak törzsfizetésük 150 százalékát és kettős családi pótlékot kapnak a IX. fizetési osztályig. A magasabb állásban levő tisztviselők a törzsfizetésüknek csak 125 százalékát kapják és kettős családi pótlékot juttatnak nekik.

A karácsonyi segély kiutalására vonatkozó határozatot a közgyűlés azonnal hitelesíti és így mód lesz arra, hogy már 12-én kifizetésre kerüljenek az összegek.

Visszaállítják a kereskedelmi és iparkamarák önkormányzatát

Ismeretes, hogy a kormány a kereskedelmi és iparkamarák közgyűlési tagjai megválasztásának lejárata után felfüggesztette önkormányzatukat és azok élére miniszteri biztosokat állított.

A legtöbb kamara miniszteri biztosa a kamarák főtitkára lett és csak egyes helyeken neveztek ki az autonómiák vezetője mellé mást miniszteri biztosul.

Azóta a kereskedelmi és Iparkamarák ebben a szervezetben fungáltak és végezték el a rájuk rótt különleges átruházott megbízást, az időközben kinevezett véleményező bizottságok részvételével. A kamarai önkormányzat felfüggesztését a kereskedelmi miniszter rövidesen megszünteti és *visszaállítja önkormányzatukat.* Az autonómiát a kamarák bizonyos megkötöttséggel kapják vissza. *Előreláthatólag a kamarai tagokat elsőizben a kereskedelmi miniszter nevezi ki, akik saját kebelükből fogják megválasztani vezetőiket és szakosztályi elnöküket.* A jelek szerint a kamarák önkormányzatukat *január 1-én kapják vissza.*

Hogyan takarékoskodjunk a tüzelőanyaggal

Nagyon kell takarékoskodnunk a fával! — hangzott el a közelmultban a városi közgyülésen. Az idő hűvösebbre fordultával állandóan felkísértő a fa-problémát, ha nem is, de **enyhíteni jelentékeny mértékben lehet — takarékosság által.**

A takarékoskodási akciónak egy érdekes, kedves és más tekintetben is hasznos módját ajánlotta figyelmünkbe **Kállai** István, debreceni lakos, aki a következőket mondotta:

— Az elmult télen indítványoztam az ismerősök, szomszédok, barátok körében, hogy **rendezzünk felváltva „melegedő-délutánokat".**

Azt jelentette ez, hogy 4—5 ismerős és jó barátságban lévő, esetleg egymáshoz közel lakó család tagjai **a hét meghatározott napjain mindig másiknál gyültek össze.** Kora délután összeszedték az asszonyok kézimunkáikat, a gyerekek leckéiket és elmentek a soros családhoz. **Ott jókedvű beszélgetés, foglalkozás közben elrepült 4 5 óra, fűteni csak egy családnál kellett, tehát a másik 3 4 jelentős tüzelőanyag megtakarítást ért el.** Ugyanakkor pedig kellemesen és hasznosan eltöltötték az időt. A kézimunka, jait tanulták el egymástól... a gyerekek elintézték egymásnak segítve feladataikat és utánna vidáman játszottak... Ajánlom ezeket a melegendő délutánokat faproblémákkal viaskodó emberek figyelmébe, jelentősen kevesebb mennyiségű fával meglehet úszni a telet...

*

A második takarékossági mód a helyes fűtés, amit meg kell tanulni mindenkinek.

A szakértő a következőket mondja a helyes ja a elyes fűtésről:

— Sokan nem veszik figyelembe azokat a fizikai törvényszerűségeket, amelyek a megfelelő hőmérséklet előállításánál szerepet játszanak és így rengeteg kellemetlenséget szereznek maguknak.

— Az első és legfontosabban megszivlelendő tény, hogy: **levegő nélkül nincs égés.** A kályhák rostélya azt a célt szolgálja, hogy az égő tüzelőanyag kellő levegő mennyiséget kapjon. Ha a rostély vagy a rostély alatti hamutartó tele van a tüzelő rosszul ég el és óriási lesz a melegveszteség Amellett a különböző gázok sem égnek el és bűzt terjesztenek a lakásban, esetleg füst is járul mind ezekhez. Első követelmény tehát a levegő. Olyan kályhát kell tartani, amely jól szelel, illetve a szelelő részeket tisztán kell tartani.

A másik probléma a meleg elhelyezkedésének kérdése. Mivel a meleg levegő könnyebb, nyilvánvaló, hogy a felsőréteg, a mennyezet körül lesz melegebb. Olyan kályha a legjobb, amely a meleget egyenletesen igyekszik elosztani, úgy, hogy a padló is meleg legyen, mert a rossz hőelosztótás mellett előfordulhat, hogy meleg szobában fázik a lábunk.

A kályhát célszerű a téli fűtési idény beállta előtt szakemberrel átvizsgáltatni, kitisztítatni. Az arányos hőelosztás szempontjából legjobbak a cserépkályhák, legrosszabb kályha a szobát hirtelen felhevítő, de ugyanolyan gyorsan ki is hűlő kandaló, vagy egyszerű béllételen vaskályha.

A legegészségesebb szoba hőmérséklet a 20—22 fok. A túlhevített szobalevegő nagyon egészségtelen. A tulzott hőségnek természetszerű következménye, hogy erősen kell szellőztetni, ami nagyon áthűti a levegőt és a falakat A tulzott szellőztetés tehát felesleges fűtőanyagpazarlást jelent, hiszen a falak automatikusan is szellőztetnek, a fal pórusain kiáramlik a meleg levegő, ugyanakkor a külső hideg levegő befe e szivárog, így az állandó kicserélődés megvan. Ezért napi 15—20 perces szellőztetés elég.

— Fontos a rendszeres fűtés, hogy a falak állandóan meleget tartsanak. A fűtés alapja ugyanis a lakás kellő átfűtése. Ha a falak kihűlnek, sok tüzelő kell felmelegítésükhöz.

Ami a tüzelőanyagot illeti inkább kis larabokat tegyünk a tüzre, mert sokkal gazdaságosabb, mint a nagy darabbokkal való tüzelés. A parázsra ne tegyünk új tüzelőadagot, azt mindig csak a szabad rostélyra helyezzük, ezzel maradéktalanul kihasználjuk a fűtőértéket. Begyujtásnál általában gyujtófát rácsosan kell rakni. A fával való tüzelésnél a fát úgy kell berakni, hogy az mielőbb levegőt kapjon. A kályhaajtó nyitva marad, amíg le nem ég fa annyira, hogy a parázsr felett apró kékes lángok világlanak, azután becsukják, mert minden perc nyitott ajtó mellett nagy meleg veszteséget jelent.

— Ez körülbelül a helyes tüzelés szabálya — főleg fával — mondja a szakértőnk — Látszólag köztudomású dolgok ezek, de bármily hihetetlenül hangzik is, csak kevesen tudják tökéletesen. Gondoljuk el, hogy sok százezer lakásban helyes tüzelés által menynyi tüzelőanyagot és milyen nagy összeget lehet megtakarítani és ugyanakkor a helytelen tüzeléssel elpazarolni... Több millió pengőre tehető az az összeg. ami a helyes tüzelés eredményeként megtakarítható országos viszonylatban...

* —

Takarékossági szabályok tehát vannak és azoknak betartása napjainkban fokozott kötelesség úgy önmagunkkal, mint a nemzet közösségével szemben. Fontos azonban, hogy legyen is mivel takarékoskodni, minden háztartás hozzá jusson a szükséges famennyiséghez. Azok is, akiknek nincs pénze egyszerre ürméter fát vásárolni, akik kilónként szokták vásárolni a tüzelőanyagot. Több városban az ellátásokkal kapcsolatban az arányos elosztás érdekében felvetették a fajegy-tervét is. Kétségtelen azonban, hogy éppen a tüzelőanyagellátási nehézségek következtében minden időknél kötelezőbben szükséges manapság a helyes fűtés elsajátítása és a takarékosság.

Politikai, gazdasági, társadalmi kérdések a megajánlási vitában

A képviselőház tegnap folytatta a megajánlási javaslat tárgyalását. **Mester Miklós** (imrédysta) javaslatot nyujtott be, amely szerint ne választhassanak meg olyanokat országgyűlési képviselőnek, aki a kommunizmus ideje alatt a munkás katonai tanács tagjai voltak. Ha ilyeneket megválasztottak, vonják meg tőlük mandátumukat. **Király József** MÉP a Magyar Vöröskereszt munkásságával foglalkozott. — Utána **Haála Róbert** azt állította hogy a nyilaspárt a pozitiv rend alapján áll Igen éles szavakkal bírálta az OTI működését. **Mól**foglalkozott és leküzdését sürnár Lajos (MÉP) az egyke problémájával foglalkozott és leküzdését sürgette. A magyar nemzet legnagyobb szeretettel és hálával fordul a magyar édesanya felé, aki minden nehézség ellenére a gyermeket becsületes magyar állampolgárrá neveli. Még fokozottabb családvédelmet kér. **Fitner Ákos** részletesen ismertette a méznáddal kapcsolatos cukornyerési lehetőségeket és hangoztatta, hogy a **méznád megjelenése Magyarországon a mezőgazdaságban forradalmi átalakulást fog előidézni**, az állattartás, népélelmezés szempontjából egyaránt. A termelés folytonosságának biztosítása érdekében okvetlenül szükséges, hogy a mezőgazdasági lakosságot tartós anyagból készült ruhaneművel és erős bakanccsal lássuk el. Erősen kikelt a feketepiac hiénái ellen. **Vita Sándor** erdélyi képviselő hangoztatta, hogy sorsunk Délkelet-Európához van kötve, ez a tény pedig feladatokat és felelősséget jelent. **Csóór Lajos** felszólalásában megjegyezte, hogy a magyar társadalomnak nincs egységes felfogása. Az egység hiánya minden létfontosságú kérdésben megnyilatkozik. A közellátási kérdésekben is mutatkozik diszharmonia. Sokan nem azt nézik, hogyan hoznak a köz érdekében áldozatot, hanem inkább saját jólétüket tartják szemelőtt. **Szabó Zoltán** (MÉP) hangoztatta, hogy sohasem bánta meg, hogy a kormánypárt keretében fejtette ki törvényhozói munkásságát. **Gosztonyi Sándor** hangoztatta, hogy a háborús döntést nem a matematika szabályai hozzák meg, hanem az, hogy egyes népek lelki felkészültsége milyen. A magyar katonát is lelkileg kell elsősorban felvértezni. vitéz **Lénárd János** gazdasági problémákkal foglalkozott **Vajna Gábor** a zsidókérdéssel foglalkozott. Kitért a szociáldemokratapárt szervezkedésére és szóvátette, hogy a szakszervezetek létszáma állandóan erősödik. Kérte a kormányt, hogy ennek a fejlődésnek vessen gátat.

A vitát szombaton folytatják, mikor a miniszterelnök beszél.

Jön a salak-tégla

Miskolci építészek már javában használják az új építkezési anyagot, mely felére csökkenti az építkezés árát és megoldja a háborús anyaghiányt

Országszerte nagy gondot okozott napjainkban a lakásinségekkel kapcsolatban az építőanyag hiány. A tehetséges magyar építőszakma azonban igyekszik megküzdeni a válsággal s ugylátszik, hogy máris megtalálta az anyag hiány ellenszerét.

A Magyar Vidéki Sajtótudósító miskolci munkatársa szerint az építészek Ózdon, Perecesen é nem utoiső sorban Miskolcon olyan pótanyagokkal dolgoznak már amelyek nem csak háború szükséganyagként váltak be hanem a háború utáni időkben is komoly építőanyagként jöhetnek számításba.

Mérhetetlen tömegekben, szinte hegyekké formálódva fekszik Miskolc határában a kísérletekben kitünően bevált pótanyag a diósgyöri vasgyár kohóiból kihordott salak, amelynek építési anyagul való felhasználása kitünően bevált. Amíg rá nem jöttek ennek használhatóságára az építkezésnél, addig óriási mennyiségű kincs vált semmivé az építész ipar szempontjából.

A darabos vasköves troszkákat először építésre alkalmas kockákra faragták s mint építőkövet, alapul használták fel a kísérleti építkezéseknél. Egyenes fal felhúzására is kiválóan alkalmasnak bizonyult és ebben a formában is nagy előnye könnyüsége, ami a leglazább talajon való építést is letövé teszi.

A további kísérletek rendkivül jó eredményre vezettek.

A vasgyári salak, troszka és a vörössalak mésztejjel keverve téglaformáló segítségével szabványos téglává formálható,, amit égetni nem kell, csupán a készítéstől számított négy-öt napig esőtől kell megóvni. Ezután oly szilárddá válik mint a legkitünőbb tégla. Szállítása pedig minden reményt felülmult, mert súlya olyan kicsi, hogy egy köbméter egyetlen ember egyedül taligával elszállíthat.

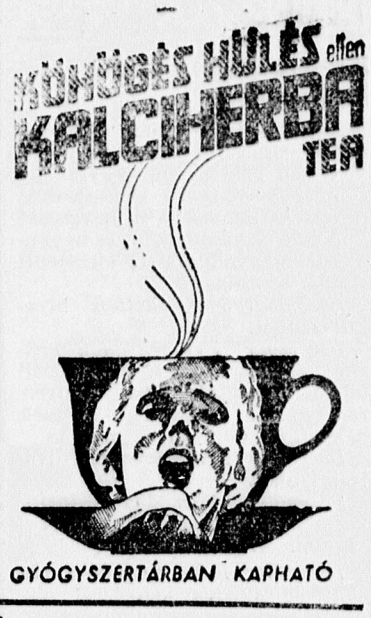
Az új építkezési pótanyagokat már kitünően felhasználták Borsod vármegyében, Miskolcon, Perecesen, Ózdon, Erenyőn már több ház készült troszkából, a lakói nagy megelégedéssel mondják, hogy a lakásuk sokkal kevesebb tüzelő anyagot kíván mint a tégla, vagy a köházak.

A salak mészhabarccsal keverve egyben kiválóan alkalmas, úgynevezett vertfal készítésére is, amely kiszáradása után egy széttörhetetlen fallá meredik. Olcsósága is nagy jövőt jósol a salaktéglának, mert a mai anyagárak mellett is mintegy 40 százalékkal csökkenti az építkezések költségeit.

Borbála névünnepén

a magyar tűzérség országszerte hagyományos keretek között ünnepli védőszentjének nevenapját. Mindnyájunk büszkesége, a magyar tűzér ezen a napon megemlékezik a vértanuhalált halt Szent Borbála példájáról. Van valami megkapóan szép abban, hogy ennek a fegyvernemnek hősei, akik háborúk zivatarában, pusztító tűz poklában mindenkor sziklaszilárdan megálltak helyüket, ezt a testben gyönge, törékeny nőt választották védőszentjükből, akinek lelke azonban olyan erős volt, mint az ágyúcsövek acélja.

A debreceni tűzérség is laktanyája udvarán ma délelőtt tartja Szent Borbála-ünnepét. Utána a fedett lovardában kerül sor az ünnepi beszédre, a színes, érdekes részletekben bővelkedő Borbála-napi műsor lebonyolítására. A hagyományosan szép, megkapó ünnepély keretében áldoznak tűzéreink védőszentjük emlékének.

GYÓGYSZERTÁRBAN KAPHATÓ

Mikulásra remek ajándékot
KISS
úridivatnál
Alföldi palota

40 évvel ezelőtt
még így öltözködött ónagysága...
de, ha a mai divatról akar tájékozódni,
nézze meg a
BERLINI
Visszhang-ot!
A népszerű folyóiratban számos időszerű és utazási cikk, művészet, sport, humor szórakoztatja a közönség minden rétegét
Megjelenik kéthetenként — Megrendelhető az IBUSZ-nál, V. Akadémia-u. 10. Egyes szám ára 46 fillér.

Kereskedők, pékek figyelmébe

A közélelmezési ügyosztály elszámolási és utalványozási osztályán a jövő héten, vagyis december 6—12-ig a kereskedők, pékek és hentesek a következő napokon számolnak el és ugyanakkor igényelhetik az elszámolt cikkek kiutalását.

December 6-án, hétfőn hivatali szünet.

December 7-én, kedden délelőtt a kereskedők A—K-ig lisztel, délután pedig pékek kenyérrel stb. számolnak. Hentesek délelőtt és délután számolnak.

December 8-án, szerdán hivatali szünet.

December 9-én, csütörtökön kereskedők A—K-ig cukorral számolnak.

December 10-én, pénteken délelőtt kereskedők kenyérrel számolnak. *Polgármester.*

A debreceni Csokonai Színház igazgatója Beleznay Endre kisvonó

SZINHÁZI MÜSOR :

Szombaton este: **A Manderley-ház asszonya. A) bérlet.**

Vasárnap délelőtt : **Piroska és a farkas. Mérsékelt helyárak.**

Vasárnap délután és este : **A Manderley-ház asszonya.**

Hétfőn este: *János vitéz.* Díszelőadás Kormányzó Urunk névünnepén.

Kedd este: *Sybill.* Munkáselőadás.

KAMARASZINHÁZ
a Déri-múzeumban :

Hétfő este: *Monna Vanna.*
Kedd este: *Monna Vanna.*

SZINHÁZI KIS TÜKÖR

A »MONNA VANNA« kerül előadásra hétfőn a Kamaraszinházban. Maeterlincknek, a »Kék madár« költőjének remek darabja. A darab főszerepeit Mooóry Lucy, Badóczy István, Károlyi István, Márky Géza, Kesmárki Kálmán játszák.

*

NAGY ÉRDEKLŐDÉS nyilvánul meg a »János vitéz« felújítása iránt. Mivel a Vitézi Szék és a Csokonai Színház közösen rendezett hetfői díszelőadására elővételben elkelt minden jegy, a színház igazgatósága eleget óhajt tenni a közönség kívánságának és csütörtökön estére a hétfői díszelőadás szereplőivel újra műsorra tűzte a »János vitéz«-t.

*

DEBRECENI SZERZŐK darabjai készülnek el és kerülnek közelesen bemutatásra. Ferenczy József, az ismert kitűnő debreceni zeneszerző befejezte operettjét, mely előreláthatólag februárban kerül bemutatásra. — Sárközi József, az ismert finomtollu novellista a »Munkások« c. háromfelvonásos darabján dolgozik, »Gyémántkehely« c. filmszcenáriumára vonatkozólag pedig az »Iris« filmvállalattal, vitéz Bánky Róbert vállalatával tárgyal.

*

A DÉRYNÉ c. operett bemutatójára és a MARICA GRÓFNŐ felújítására készül a színház. A DÉRYNÉ zeneszerzője kedves ismerőse a debreceni közönségnek: Fischer Károly, aki a Tolnay-társulat debreceni szereplése idején volt a Csokonai Színház karmestere, szerzette a darab finom, hangulatos zenéjét.

CSOKONAI SZINHAZ
Tel. 25-45, Igazgató B. Unger István
Előadások d. u. fél 4, este fél 7-kor

Szombaton A) bérletben
Vasárnap délután és este
A Manderley-ház asszonya
Óriási szinpadi, film- és könyvsiker !
Szombaton délután félnégy órakor és vasárnap délelőtt fél 11-kor
Piroska és a farkas
Nagy mikulási gyermekelőadás !

A debreceni Bolgár-Magyar társaság idénynyitó összejövetele

Dr. Balla Bertalan elnök, dr. Váradi Szabó Miklós és dr Nagy Jenő tartottak előadást

A debreceni Bolgár Magyar Társaság az első volt Magyarországon, mely megalakult azzal a céllal, hogy kimélyítse a két rokon-nemzet közötti baráti viszonyt és kultúrális kapcsolatokat. Egy évtizede lesz közelesen annak, hogy a Városi Daloegylet diadalmas bulgáriai dalosútja után az ottani meleg, szívélyes fogadtatás, felejthetetlen impressziók hatása alatt dr *Balla* Bertalan városi főjegyző, elnök kezdeményezésére a daloegylet tagjaiból összejött az a társaság, mely számban is egyre növekedve, hónapról hónapra értékes, szép új meglátásokban s úttörő ismeretekben gazdag előadások során ismertette Bulgáriát, iskolaügyét, művészetét, irodalmát, szociális és társadalmi berendezkedését és ápolta a bulgár—magyar kapcsolatokat. *A debreceni Bulgár—Magyar Társaság úttörő munkát végzett ezen a téren és hogy dr Balla Bertalan kezdeményezése nagyjelentőségű, értékes elgondoláson alapult, azt bizonyítja, hogy esztendőkkel a debreceni példamutatás után egymásután alakult meg Miskolcon, Nagyváradon, Pécsett és két éve Budapesten is a Bolgár—Magyar Társaság.* A kultúrális kapcsolatok kiépítését, amin ez a lelkes, áldozatkész kis debreceni társaság már közel egy évtizede dolgozik, pár éve a kormány is hivatalos programjává tette és megkötötte a bulgár—magyar kultúrális egyezményt.

*

A sikerekben gazdag mult után tegnap este az új szezont megnyitó összejövetelt rendezett a Bulgár—Magyar Társaság dr *Balla* Bertalan elnöklésével a Gambrinus étterem külön helyiségében.

A nagy érdeklődéssel kísért összejövetelen dr *Balla* Bertalan mondott megkapóan szép megnyitó beszédet. — Vázolta, hogy a társaság változatlanul a régi célkitűzések jegyében folytatja munkásságát. Kegyelettel emlékezett meg III. Borisz cár elhunytáról és lelkes szavakkal szólott II. Simeon cár trónralépéséről. Isten megsegíti a baráti nemzetet — mondotta dr Balla Bertalan elnök — hogy ezeket a küzdelmes éveket is multjához méltóan élje át. Idezte Szinyei Merse kultuszminiszter szavait, melyszerint a magyar—bulgár barátság nem politikai érdeken alapul, történelmi mult fűzi egybe a két nemzetet.

A nagyhatású, általános tetszéssel fogadott megnyitó szavak után dr *Várady Szabó* Miklós egyetemi tanársegéd tartott színes visszaemlékezést a debreceni dalosok bulgáriai útjáról. Dr Várady Szabó Miklós mozifelvevőgépet vitt erre az útra és sok értékes, szép, kedves hangulatot árasztó képben örökítette meg a bulgáriai dalosútnak még egy évtized távolából is frissen visszaragyogó emlékeit. Közvetlen hangú, érdekes mozaikokban számolt be a kiváló előadó a várnai, szófiai, ruszcsuki benyomásokról, az ada-kalehi tartózkodásról.

A hangulatos, érdekes előadás után dr *Nagy* Jenő tanár, a világhírű debreceni ornitológus szólott a magyar—bulgár kapcsolatokról, előadásában érdekesen mondva el egy Bulgáriából Magyarországra átjött madárfajtának történetét. Ezt a madarat, melynek szomorú búgó hangja emlékeztet a 400 éves török elnyomás alatt élő bulgár nép lelkére, Magyarországon előbb török gerlének, majd kacagó gerlének nevezték el, pedig hangja ellenkezőleg bánatos búgás és erről kapta Bulgáriában a Bubutka nevet. Dr. Nagy Jenő professzor bejelentette, hogy ő a nemzetközi irodalomba ezt a nevet fogja bevinni s ennek a madárnak érdekes meghonosodása nálunk szinte szimbolizálja a magyar—bulgár lelkek rokonságát.

Az érdekes, szép előadásokért az elnökség nevében dr. *Selényi* József rendőrtanácsos mondott szellemes, közvetlen beszédben köszönetet, majd a Városi Daloegylet adott elő *Forray* István karnagy vezénylésével két szép bölcsődalt frenetikus siker mellett. Az összejövetel körültekintő, gondos megrendezése, a magas színvonalú műsor összeállítása *Balla* B lának, a Bulgár—Magyar Társaság főtitkárának érdeme.

A megkurtitott távirat

Most, hogy szegény Harsányi Zsolt meghalt, anekdóták tucatjai keringenek a fejemben, hiszen Tóth Béla óta alig volt még magyar író, aki annyi trefás történettel szaporította volna a magyar anekdota kincset. Persze mindegyik históriáját nem olvashattam el és igy azt sem tudom, hogy az alábbi esetet megírta-e valamikor.

Még a mely-békében történt Kolozsvárott. Együtt voltunk ujságirók Harsányi Zsolttal, irtuk a közgyülési tudósitásokat, zaklattuk a bünügyi osztályt rendőri riportokért. De riporteri életünk fénypontjai a bankettek voltak. Mert bizony szegény fickók voltunk mind a ketten. Ebédelni Róza nénihez jártunk a Bethlen utcába, ahol tizenöt forintokért kaptunk egész hónapon keresztül ebédet és vacsorát. A gyomrunk többet korgott, mint amennyit emésztett.

Egyszer valami iparos bankettre voltunk hivatalosak. Pompásan beebédeltünk a töltöttkáposztából és a bélszinből s végül a pincért is megkörnyékeztük és pedig sikerrel: egy adag kürtőskalács helyett kettőt lopott a tányérunkra. Az izletes marosmenti bor kedvéért még a felköszöntőket is végighallgattuk. Az egyik szónok a kereskedelmi minisztert dicsérte agyba-főbe és végül felolvasta egy mérföldes üdvözlő táviratszövegét.

Alig győztük hallgatni. Még ültünk egy darabig a helyünkön a becsület kedvéért, de aztán föl kerekedtünk, hogy megszökjünk. Az elnök azonban észrevett a szökés pillanatában nyakoncsipett.

— Mennek az urak? — kérdezte.

Zavartan hebegtünk valami mentegetőzesfélét, de az elnök megnyugtatott.

— Hiszen tudom, hogy dolguk van, meg kell irni a tudósitást. Nem is akarom tartóztatni a szerkesztő urakat annál is inkább, mert egy szivességre szeretném megkérni. Ha már amúgy is mennek, álljanak meg a postánál és adják fel ezt a táviratot.

S már a markunkba is nyomta a távirat hatalmas kutyanyelvét a távirati dijjal együtt.

Mi, örülve, hogy ilyen könnyen szabadultunk, gyorsan menetelt ünk a város felé. A bankett színhelye ugyanis a sétatér volt.

Útközben elolvastuk a szépen kicirkalmazott táviratot. Legalább száz szó lehetett. Nem is tudom, melyikünknek jutott eszébe, Harsányinak, vagy pedig e sorok irójának. Elég az hozzá, hogy egyikünknek pokoli ötlete támadt.

Ki fogja elolvasni ezt a száz szavas sürgönyt? Elég lesz belőle husz szó is.

És megállva az első ház falánál, »revizió« alá vettük a táviratot és olyan szükszavú üdvözlést faragtunk belőle, hogy a miniszter bizonyára megdicsérte a kolozsvári iparosok precizitását, tárgyismeretét és a felesleges szóvirágok kerülését. A tudom, melyikünknek jutott eszébe, Harsányinak, vagy pedig e sorok irójának. Elég az hozzá, hogy egyikünknek pokoli ötlete támadt.

Ki fogja elolvasni ezt a száz szavas sürgönyt? Elég lesz belőle husz szó is.

És megállva az első ház falánál, »revizió« alá vettük a táviratot és olyan szükszavú üdvözlést faragtunk belőle, hogy a miniszter bizónyára megdicsérte a kolozsvári iparosok precizitását, tárgyismeretét és a felesleges szóvirágok kerülését. A nyolcvan szó ellenértékén aztán megosztoztunk. Mindenki jól járt. A telegráfista, akinek nem adtunk sok munkát, a miniszter, akinek nem raboltuk el a felesleges idejét és mi ketten akik az »elsikkasztott« nyolcvan szó árából megihattunk egy feketét a kávéházban.

Ime, most lelepleztem Harsányi Zsoltot és magamat. A halotton már nem lehet behajtani a távirat megspórolt frázisait és rajtam sem, ha másért nem, az elévülés jogcímén.

Szász Endre

Fehérbetűs monogramm

Irta: *Rhédeyné Szekér Éva.*

Nagy izgalomban voltunk, mi gyerekek, valahányszor vendég érkezett hozzánk. Ki jön, milyen lesz, meddig lesz és még ezer elképzelhető és elképzelhetetlen kérdés, amely csak megfordulhat egy kis buksi gyermekfejben. Szent ahitattal figyeltük az előkészületeket mindenfelé. A szakácsnő komoly arccal sürgölődött a nagy konyhában, a szobalány ki-be futkosott és útrakelt a »Kiskulcs...« Mert ennek ám története volt! Vastag kulcskarikán lógott egy csomó kulcs. Mindenféle akadt rajta, csak éppen — kicsi nem. Hogy miért hivták mégis »kiskulcs«-nak?... Magam sem tudom. Talán azért, mert minden házban kell hogy legyen egy — *kiskulcs*. Nem is többes számban, csak így. Ez az eredetiségéhez szervesen hozzákapcsolódott, úgylátszik.

Hol a konyhából kergettek ki minket, hol az ebédlőből. A szobalány abroszért jelentkezett édesanyámnál. A jelszó felhangzott és vészesen kongott végig a hosszú folyosón: »Kiskulcsot«! Zűrzavar, s egyik csemete lihegve érkezik a hőn óhajtott házibútorral. Körülálljuk az asztalneműs nagyszekrényt, melynek ajtaja csöndes huppanással tárul föl kíváncsi szemeink előtt, s. kellemes vasalt ruhaszag árad felénk. Egy pillanat az egész művelet, már ismét visszazárul a szekrény. Édesanya így szól a leányhoz: »A fehérbetűs szalvéta a vendégeké, a piros a háziaknak lesz.« Csodálkozva hallgattuk: »Fehérbetűs«!? Míg a végén kellő utánjárásra kiderült, hogy mi is ennek a jelentősége. Egyik csoportban fehér betűvel volt hímezve a monogram, a másikba pirossal. Nem tudom, többi testvéreimre milyen hatással volt ez a fölfedezés, rám mindenesetre mély benyomást gyakorolt. Attól fogva mindig lestem a vendégségnél a titokzatos monogramot és picit mintha roszul esett volna, hogy ilyen hozzám sohasem juthat. Gyermekeszemmel valami »degradálást« éreztem ebben. De lassan mégis belenyugodtam, sőt: elfelejtettem.

Évek teltek el azóta, szétszéledtünk ama bizonyos »szélrózsa minden irányába« és — tökéletesen elfelejtettem ezt a gyermekkori kis epizódot.

Nemrégiben, mikor odahaza voltam Szüleimnél, csoda történt.

Mikor leültünk ebédhez, szórakozott mozdulattal bontom asztalkendőmet. Kezem megérint valamit. Ránézek, s egy pillanatig valami különös érzés fog el. Gyermekkorom vágyainak netovábbja, ime, egy váratlan pillanatban ölembe hullt: a *fehérbetűs monogramm*...

Mint minden vágy, teljesülésekor, ez is bizonyos csalódást okozott. Hát én vendég vagyok?! Itt, ahol minden fűszál személyes ismerősöm, a vén bólogató fáknak minden apró ágacskája jópajtásom, a falak mintha cinikusan hunyorgatnának rám, kérdezve: »Emlékszel még, mikor elrejtettünk, ha nem tanultál, hanem regényt írtál s mi vigyáztunk, nehogy valaki észrevegyen?!« A kert, a fasor, amelynek hatalmas fái úgy borulnak össze, mintha alagútban járna az ember. — Nyáron a vén sárgarigo, mely kicsi életének Isten tudja hanyadik évét éri már meg a mi hatalmas diófánkon ütve tanyát újból és újból. Az a megmagyarázhatatlan, különös illat, amely ködszerűen vonja be a Szülői Házat és boldog gyermekkorunk szép Emlékeit. Minden rezdülés, minden emlékeztet a Multra. És most: mégis hozzám került a titokzatos fehérbetű. Nem is olyan jó érzés, mint bohó gyermekfejjel hittem.

Lehangoltsagom csak akkor mult el, mikor ismét bejártam régi kedves helyeinket és lelkem mélyéig érezni kezdtem, hogy a fehérbetű mégsem az »Idegené«, hanem csak egy jelkép, mint oly sok minden az ember életében. Nem, én még mindig a régi vagyok Itt, még most is gyermek vagyok, mikor Otthon vagyok szeretett Szüleimnél... Az a régi gyerek, akinek íróasztalát a »Robert Taylor« fényképe díszítette s akit minden reggel kedves gerlejének halk búgása ébresztett föl, jelezve, hogy új nap kezdődik, itt a kötelesség!

Ma már nincs efféle »íróasztaldíszem«... De van »saját kiskulcsom«, a *saját* kis Fészkemben .. Gondosan vigyázok azonban arra, hogy kimondottan és valóban *csak kiskulcsok* legyenek a karikán, mert *kislányomnak* túlságosan következetes kérdései szoktak lenni. ...Igy a csomó legnagyobb kulcsa sem éri el a hét centimétert.

Most már van saját kis Birodalmam, ahol én adom ki a vendégeknek a fehérbetűs asztalkendőt, a nagyszekrényből.

És ami legnagyobb Boldogság számomra: az a gondolat, hogy hátha én is adhatnék egy olyan Gyermekkort az én kicsilányomnak, hogy ő is mindig annyi őszinte boldogsággal és szertettel jöhessen majd vissza a Szülői Házhoz, mint ahogyan mi megyünk Haza látogatóba, drága, jóságos jó Szüleinkhez.

— **Inget akart lopni egy idegklinikai ápolt.** A debrecni idegklinika igazgatósága feljelentést tett Varga Sándorné hajdúsámsoni lakos ellen, akit arcidegzsábával kezeltek a klinikán. Vargáné a sikeres kezelést azzal hálálta meg, hogy a klinika felszereléséből egy inget ruhája alá rejtett és el akarta vinni. Tettenérték és feljelentést tettek ellene a rendőrségen.

APOLLO filmszinház
16 éven felülieknek !
Aranypáva
Főszerepben :
Csortos, Sulyok Mária,
Páger és Szellay Aliz.
Előadások : 3, 5 és 7 órakor,
vasárnap délelőtt 11 órakor is

HUNGARIA filmszinház
Dumas világhírű regényének:
Gróf Monte Christonak
II. része :
A BOSSZU
Előadások : 5 és 7 órakor.

METEOR mozgó
Szombaton 5 és 7 órakor !
Csak felnőtteknek !
Csortos, Tolnay Klári,
Mezey Mária, Makláry
VISSZA AZ UTON
Holnaptól :
DAMASZKUSZI OROSZLÁN

VIGSZINHÁZ mozgó
Ma 3, 5 és 7 órakor a legkacagtatóbb, a legszórakoztatóbb új magyar film :
MUKI
Főszereplők : Szilassy, Turay, Pelsőczy, Latabár, Csortos és Berki Lili.

Titokzatos bűntény

Szétdarabolt nő a böröndben, felnégyelt kislány a kalapdobozban.

Karlsruhe, december 3. A svájci határ közelében levő Weil am Rhein állomáson a Berlinből jövő D-vonaton egy böröndöt és egy dobozt találtak, szétdarabolt holttest részeivel. A böröndben egy női holttest törzse és levágott karjai voltak, míg feje, kezei és lábai hiányoztak. A dobozban egy 6—9 éves leány holttestét találták meg, amelynek karjai le voltak vágva. A borzalmas lelet nagy feltűnést keltett. A karlsruhei rendőrség ötezer márka jutalmat tűzött ki a nyomravezetőnek.

Megmenekült az akasztófától — 8 hónapi börtönre ítélték a betörő asszonyt

Hajdúszoboszlón *Kozma* Lajosné, aki már volt elítélve éjszaka *Sándor* Erzsébettől és *Bordán* Gyulától négy kacsát lopott el. A károsultak maguk nyomoztak és elfogták a betörőt, aki akkor már hatósági árnál nagyobb áron kínálgatta megvételre a négy kövér kacsát.

Tekintettel arra, hogy a betörést éjszaka követte el Kozmáné, ügye a rögtönítélő bíróság elé került volna, de az igazságügyminiszter rendes bíróság elé utalta.

Így tárgyalta az ügyet most dr *Trásy* András tanácselnök. Az aszony, aki kegyelemből menekült meg az akasztófától, beismerő vallomást tett. A bíróság tekintettel arra, hogy már volt büntetve, nyolc hónapi börtönre ítélte el Kozmanét, aki kijelentette, hogy megnyugszik az ítéletben, de alig mondotta ki, *elájult és végig vágódott a bíróság előtt a padozaton. Az ájult asszonyt percek multva térítették eszméletre.* Az ítélet jogerős.

Érdekessége az ügynek, hogy Kozmáné ellen megindul árdrágítás miatt is az eljárás, mert a lopott kacsát nagyobb áron kínálta eladásra, mint a hatósági ár.

Háromévi fegyház 29.000 pengős csalásért

Kétezer pengőt mulatott el egy éjszaka Budapesten

Beszámolunk már arról, hogy a debreceni rendőrség elfogta *Klavaj* János miskolci gépkocsivezetőt, aki az autósokat gumivásárlás mesés jével csapta be és a nemlétező autógumikért 29 ezer pengőt szedett össze. Azt mesélte, hogy ő *mozdonyvezető és kitűnő autógumirakományt szerzett és Budapesten az északi pályaudvaron a szénrakás alá helyezte el az értékes gumikat. Magyar* Frigyestől 2000, *Vince* Gézától 6000, *Hauser* Imrétől 12.000 és egy ismeretlen budapesti MATEOSz fuvarozótól 10 ezer pengőt vett át. A becsapott embereket el vitte az északi pályaudvarra a szénraktárhoz, bement az ajtón azzal, hogy a gumikerekeket kigörgeti és míg őt várták az ajtónál, egy másik kijáraton a pénzzel együtt megszökött.

A kicsalt pénzből nagylábon élt és a jó megjelenésű szélhámos, egy nap 2000 pengős számlát fizetett ki az éjszakai mulatóban. Táncos nőket vendégelt meg és szórta a penzt.

Működési területét Debrecenre is kiterjeszteni akarta, de a pesti károsultak vitéz *Porfy* Edének a debreceni MATEOSz vezetőnek megírták, hogy milyen külsejű szélhámosnak lettek az áldozatai és így, alighogy megkezdte Debrecenben a puhatolódzást áldozatok után, azonnal rendőrkézre adták.

A csaló most került a debreceni törvényszék elé. A bíróság beismerő vallomása alapján elítélte három évi fegyházra. — Súlyosbító körülménynek vették, hogy hasonló bűncselekmény miatt már elítélték 1941-ben hét hónapi börtönre. Az ítélet jogerős.

Betörő járt Galamb ipartestületi elnök szőlőspajtájában, de megzavarták a tettest

Az Ipartestületen tegnap este a húsiparosok szakosztálya tartott ülést, mikor hírtelen telefonhoz hívták az ülésen résztvevő Galamb Ferenc ipartestületi elnököt és közölték vele, hogy ismeretlen tettes betört a Létai út végén, az Ungvári-kertben levő szőlőjének zárt pajtájába.

Galamb elnök visszament a szakosztályi ülésre és kimentve magát, hogy a szőlőspajtájában történt betörés miatt el kell hagynia a tanácskozást — eltávozott. Autón nyomban kiment a szőlőskertbe, ahol az ablakot valóban betörve találta a pajtán, ott hatolt be a tettes. A betörőnek azonban már nyoma sem volt, gyanút fogott, hogy felfedezték tettét és megszökött.

A pajta belül teljesen fel volt dúlva, a tettes mindent összedobált és az ágyneműekből már nagyobb csomagot is készített magának, amikor megzavarták és minden a helyszínen hagyva, eltávozott.

A betörést az egyik szomszéd fedezte fel, aki mikor beesteledett elindult iskolából hazafelé jövő gyerekei elé és menet megpillantotta, hogy fény csillan ki a pajtából. Tudta, hogy Galambék nincsenek kint, tehát csak betörő járhat ott. Nyomban szólt a csősznek és együttesen megközelítették a pajtát, hogy elfogják a tettest. A betörő azonban, aki gyanút fogott, időközben elmenekült. Zsákmányát nem tudta magával inni, így kár nincsen.

A csendőrség megindította a nyomozást a betörő kézrekerítésére.

Ma mutatják be az „András-napi álmok"-at a Máv. Egyetértés színjátszótermében

Gayné Édy, az ismertnevű kiváló írónő és **Gábor József**, több nagysikerű operett zeneszerzője új darabját, az **„Andrásnapi álmok"** c. mulatságos zenés népi játékot ma este hat órakor mutatják be a MÁV Egyetértés szín játszó termében. Előadás előtt vitéz **Kassai Béla hrk. százados**, a Vakok Szövetségének elnöke mond beszédet. Az előadás bevétele a második világháborúban szemük világát vesztett honvédeknek javára fordíttatik.

A szatmári Kölcsey Társaság tagjai Debrecenbe jönnek

Dr Csóka László elkiséri a szatmári írókat

Szatmárról jelentik: A debreceni Csokonai-kör illusztris tagjai, mint a Kölcsey Társaság vendégei az év elején nagy sikerrel mutatkoztak be Szatmár irodalomszerető közönsége előtt.

A látogatas viszonzására most december 15-én kerül a sor. — Csoban Endre, a Csokonai-kör főtitkára levélben, amelyet Sárközi Lajoshoz, a Kölcsey Társaság elnökéhez intézett, nagy szeretettel hívja meg a társaság tagjait, akik mint a testvéri irodalmi társaság tagjai a debreceni közönség előtt bemutatják Szatmárnak, e specifikusan magyar égtájnak az irodalmát.

A szatmariakat a debreceni útra elkiséri dr Csóka László polgármester is. Az irodalmi délután szereplői: dr Kiss Bertalan, Sárközi Lajos, dr Pirkler Ernő, vitéz Teher Géza, Fürrné Bertha Erzsébet Losonczi Nagy Ilona, Boros István, ifj. Szűcs Kálmán és Lengyel László.

Második tárlatvezetés a grafikai kiállításon

Sorsolás vasárnap

Ma délután 5 órakor a Déri Múzeumban tartja meg a Képzőművészek és Műpártolók Egyesülete második tárlatvezetését, amelyen a fametszetekről beszél Menyhárt József, az egyesület művésztagja, a kiváló fametszőművész. Ismertetni fogja azt az eljárást, amellyel a fadúc készül s a fametszet művészi értékelésével a kiállításon lévő fametszetek alapján foglalkozik.

A kiállítas vasárnap este zárul, amire hangsúlyozottan hívjuk fel a figyelmet, mert aligha lesz alkalma Debrecen közönségének arra, hogy ilyen magas színvonalú grafikai kiállítást nézhessen meg a közel jövőben. A mai szállítasi viszonyok mellett nehéz olyan nagy anyaggal a fővárosból lejönni, mint amilyen a grafikai kiállításon a debreceni művészek kiállított művei mellett szerepel.

Vasárnap délelőtt az egyesület tagjai között eredeti rézkarcokat és fametszeteket fog kisorsolni. A kisorsolandó művek között szerepelnek Szőnyi István, a kiváló magyar festőművész, Varga F. kitűnő grafikusunk, Zádor, Vadász műlapjain kívül a debreceni művészek alkotásai is. A sorsolás nyilvános lesz és vasárnap délelőtt 11 órakor tartják meg a Déri Múzeumban a kiállítás helyiségében. Minden egyesületi tag tagsági jegyének számával díjmentesen vesz részt a sorsolásban. A sorsolásig belépő új tagok is részesülnek a sorsolás kedvezményében, ha az évi tagsági díjat (három pengő) a kiállítási pénztárnál befizetik.

A kiállítás naponta 10—17 óráig van nyitva déli szünet nélkül. Vasárnap este véglegesen zárul a téli zárlat. A megvásárolt műveket vasárnap délután kell a kiállítás helyiségében átvenni.

Üzenetek a frontról

Vásárhelyi Ferenc honvéd a K. 333. tábori postaszámról üzeni Budapestre feleségének, kisfiának és hozzátartozóinak Debrecenbe pedig anyósának és rokonainak, hogy jól van, egészséges. Kéri gyakran írjanak. Mindnyájukat sok szeretettel csókolja.

Szilágyi Károly honvéd a K. 334 tábori postaszámról üzeni Debrecenben lakó hozzátartozóinak, hogy jól van, egészsége kifogástalan. Csomagot és levelet vár. Sok szerető csókot és üdvözletet küld.

Ellopták a villamos síntalpak összekötőit a Hatvan-utcai vonal egy szakaszán

A Debreceni Helyi Vasút igazgatósága feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a Hatvan utcai villamosvonal meghosszabbításánál, a vámház és a régi Salvator barakok közötti területen a sintalpakra hegesztett contactok közül harminc darabot letördelt és ellopta. Az értékes anyagból készült összekötők ellopása nagy kárt jelent és ma beszerzésük is nehézségekbe ütközik.

A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— **Zágráb közelében partizánok aknákkal felrobbantották a vágányokat és egy német szállítóvonat megsérült.** Megtorlásul három régebben elfogot partizánt felakasztottak a robbanás helyén.

Szabó Lőrincnek ítélték oda a Csokonai-díjat

A Csokonai-díj odaítélésének a nyár óta vajudó kérdésére tett pontot az a bizottság, mely dr. Makkai Sándor egyetemi tanár elnöklésével tegnap délután összeült és döntött arra vonatkozolag, hogy ki kapja az első esztendőben a Debrecen nagy költőjéről elnevezett 1000 pengős díjat.

A bizottság tagjai voltak a Csokonai Kör részéről Csoban Endre főtitkár, az Ady Társaság részéről dr. Juhász Géza, a Nyári Egyetem megbízásából dr. Kiss Árpád.

Kiss Árpád dr. az előzetes tárgyalások, megbeszélések alapján előterjesztést tett arra nézve, hogy a Csokonai-díjat Szabó Lőrinc budapesti írónak ítéljék oda országos írói érdemeire való tekintettel, továbbá a műveiben számtalan helyen található Debrecenhez való tartozásáról tett bizonyságtétel alapján.

A bizottság az előterjesztést egyhangulag elfogadta és a díjat Szabó Lőrincnek ítélték oda. A Csokonai-díjat a december hó 8-án a városháza közgyűlési termében tartandó Csokonai-emlékünnepélyen dr. Hankiss János államtitkár adja át Szabó Lőrincnek.

Miskolc város rendezi 800.000 dolláros kölcsönét

A tranzakció révén nagyszabású bérházépítés indult meg a városban

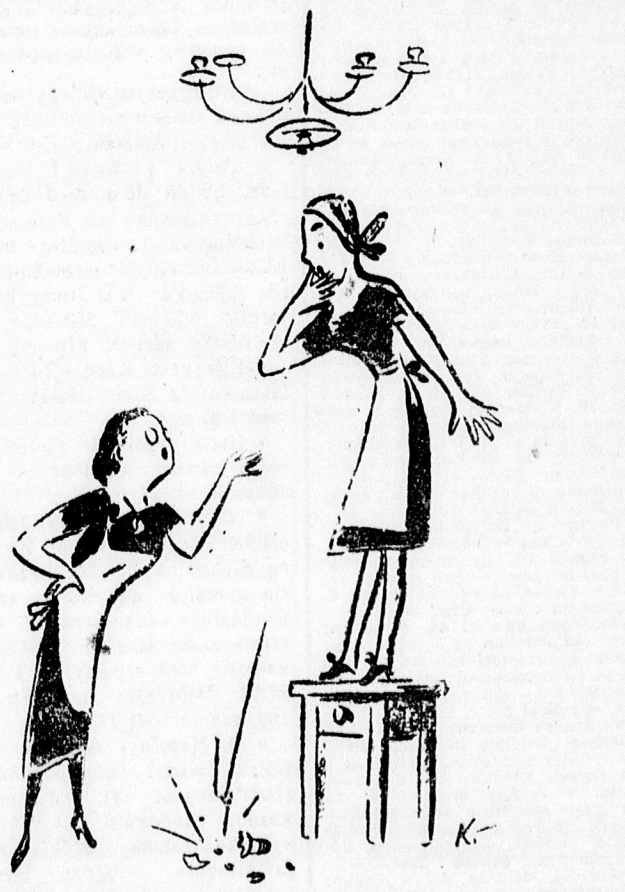
Miskolc város törvényhatósági bizottsági ülésén, rendkívül érdekes döntéseket hozott. — Ugyanis miután elhatározta, hogy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Rt. által nyujtott és igénybevett, eredetileg *800.000 dollárt kitevő kölcsönből még fennálló 750.000 dollári visszafizeti, eladott két nagy bérházat az OTI-nak.* Az egyik bérházért 3,300.000 pengőt, a másikért pedig 1,350.000 pengőt fizet az OTI Az OTI viszont telket is vásárol a várostól azzal a kötelezettséggel, hogy azokon a lehetőséghez képest a legsürgősebben megkezdi nagyszabású lakóházépítési akcióját. Ezen tranzakcióhoz bekapcsolódva, a város felhatalmazást adott polgármesterének Speyer-kölcsönkötvények vásárlására, továbbá nagy kiterjedésű telkek megvásárlására is. A város ez alapon meg fogja vásárolni a minorita rend tulajdonát képező, eddig vásár-tér és lóversenytér céljait szolgáló hatalmas objektumokat.

A nagyszabású tranzakció összegszerűen megközelíti a tízmillió pengőt Amellett, hogy város megszabadul igen előnyös feltételek mellett egy régi kötelezettségétől, a tranzakció révén lehetővé tette, hogy a városban hamarosan megindúljon egy nagyszabású lakásépítési akció.

Révész Imre püspök templomot szentel Törökszentmiklóson

Vasárnap délelőt szenteli fel D. dr. Révész Imre püspök Törökszentmiklóson a Kegyelettelepen épült új templomot, melynek építése most fejeződött be. A gyülekezet a püspök vezetésével vonult a templom elé, ahol közének után B. Kiss Márton egyházi főgondnok átadja templom kulcsát a püspöknek, aki ünnepélyesen megnyitja a templomot, amelyben aztán ünnepi istentiszteletet tartanak. Ezen a püspök mond prédikációt.

Ugyanakkor a törökszentmiklósi 150 éves templomban hálaadó istentiszteletet tartanak; melyen Harsányi Pál esperes hírdet igét. A törökszentmiklósi nap befejezéséül este hat órakor a templomban vallásos estét rendeznek, melyen ismét Révész Imre püspök szól a gyülekezethez.

Ejnye, Mariska,

Hisz' tudom nem készakarva csinálta, de a KRYPTON lámpára vigyázni kell, még elhasználtan is pénzt ér.

A KIÉGETT TUNGSRAM KRYPTON LÁMPÁT A KERESKEDŐ VISSZAVÁSÁROLJA

„OTTHON SÖRÖZŐ" SAS-UTCA 2. SZ. csütörtök helyett **kedden** tart szünnapot

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, december 4-én reggel 8 óráig, december 11-én reggel 8 óráig: Megváltó, Piac u. 18. tel. 14-63. Muraközy, Piac 72. tel.: 30-35. Bocskay, Cegléd u. 22. telefon: 29-14. sz. — Csokonay, Mester u. 43. telefon: 10-15. — Árpád-fejedelem, Csapókert, Jánossy utca 44. szám.

Búcsú Debrecentől

Nem sok időm van már Debrecenben,
Jön az óra, s messze elmegyek:
Fájó szívvel, könnyes szemmel nyujtom
Búcsúzóra most a kezemet.

Utoljára száll át tekintetem
Az utcákon, a régi tereken,
Messzeszálló szép ifjúságom
Muzsikál e szóban: Debrecen.

Jóbarátok, kedves ismerősök,
Most búcsúzom, az Isten veletek,
Bármerre elsodorhat az élet,
Nálatok hagyom a szívemet.

Oh, gondoljatok néha-néha rám,
Ki közületek messze, messze ment,
S ki gondolatban forró szeretettel
Ölelj most egész Debrecent.

Troján Ferencné.

— **Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban.** (Advent II. vasárnap.) Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Papp Béla, délután 5 órakor dr Varga Zsigmond. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Berényi József, 11 órakor Koncz Zoltán, délután 5 órakor Kerekes János. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Dusicza Ferenc. Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Sulyok Kálmán, délután 4 órakor Rácz Zoltán. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor Tariska Zoltán, délután 3 órakor templomi ünnepély. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Bányay Zoltán. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Sipos Károly, délután 3 órakor Márton Károly. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Balogh József. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Fentos Tibor, délután 3 órakor Fentos Tibor. Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor dr Makkai Sándor. Augusta-szanatóriumban egynegyed 10 órakor Koncz Zoltán. Egyetemi klinikákon egész héten át Szenes László és Koncz Zoltán. Ugyészségi fogházban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan. Téglaskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Örey János. Téglavetői gyülekezeti házban délelőtt 9 órakor Erdei Károly. Wolaffka-telepi Ivasókörben délelőtt 10 órakor Bányay Zoltán. Olajütőben délután 3 órakor Szűcs Tibor. Tanyai istentiszteletek: Nagycserén délelőtt 9 Szatán délelőtt 11 órakor Molnár Gyula. Fancsikán délelőtt 9, Létai-uton délelőtt 11 órakor, Hosszúpályi-úton délután fél 3 órakor Udvarhelyi György. Szepesen délelőtt 10 órakor Pál Antal. Macson délelőtt 10, Kismacson délután 2 órakor Nagy Sándor. Cucán délután 2 órakor Szathmári Lajos. Hármashegyen délelőtt 10 és Lukaházán délután 3 órakor László L. Elek, Pallagon délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre. Ebesen délelőtt 10 órakor Molnár Gyula I. Leventeistentisztelet: Nagytemplomban délelőtt fél 12 órakor dr Farkas Pál. Gyermekistentisztelet: Egyetemi templomban délelőtt fél 9 órakor Szenes László. Révész-tér 2. szám alatt 10 órakor Uray Sándor.

— **Vasárnap délelőtt 11 órakor az egyetemi templomban** az egyetem által rendezett igehirdetési sorozat tárgya: „Az úrvacsorai istentisztelet". Igét hirdet dr Makkai Sándor volt erdélyi püspök, egyetemi ny. r. tanár.

— **Vasárnapi miserend a gör. kat. templomban.** Délelőtt háromnegyed 7 órakor csendes szentmise, egynegyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise szentbeszéddel, egynegyed 12 órakor MAGOSz gyülés az iskola emeleti nagytermében, háromnegyed 12 órakor leventemise szentbeszéddel, délután fél 4 órakor rózsafűzárájtatosság, 4 órakor vecsernye és szentségimádás, délután 5 órakor a Legényegylet és Napsugárklub kultúrdélutánja az iskola emeleti nagytermében. Folyó hó 6-án, Szent Miklós püspök ünnepén vasárnapi miserend a 10 órai nagymisére a hatóságok is hivatalosak. Folyó hó 8-án, Szűz Mária szeptelen fogantatása ünnepén is vasárnapi miserend.

— **Az unitárius templomban** december 5-én délelőtt 10 órakor tartandó istentiszteleten dr Kiss Elek egyházi főjegyző püspökhelyettes imádkozik és prédikál. Az istentiszteletet követően évi rendes közgyűlést tartanak.

— **Az evangélikus templomban** dél előtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet, igét hirdet Dönsz Tivadar vallástanár. Délelőtt 10 órakor és délután 5 órakor istentisztelet, igét hirdet dr Pacs László lelkész. December hó 6-án délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet.

— **Kilenc órakor kezdődik a Miklós-napi istentisztelet a református Kistemplomban.** Olyan híradás látott napvilágot, mintha a kistemplomi istentisztelet december 6-án délelőtt 10 órakor kezdődnék. Ezzel szemben a presbiterium elnöksége tudatja, hogy a fent nevezett napon a hálaadó istentisztelet a Kistemplomban délelőtt kilenc órakor fog kezdődni. Erre a hatóságokat és testületeket ezúton tisztelettel újra meghívjuk. A templom fűtve lesz; fenntartott helyekről a küldöttségek számára gondoskodunk.

— **Hírek az Árpád-téri egyházrészből.** December 5-én délután 3 órakor templomi ünnepély lesz az Árpád-téri templomban. A vezetőség szándékosan nem árul el előre semmit az ünnepély műsorából. Adományokat a Rakovszky utcai iskola szegény növendékeinek a felruházására örömmel fogad az egyházrészi pénztár vagy a nőszövetségi pénztár. — Téli Tükre újabban befolyt adományok: id Harsányi Imre koszorúmegváltásra 25 P, névtelen 10 P, H. I. koszorúmegváltásra 5 P, özv. Imre Sándorné 5 P, Gyökeres Károlyék 10 P, Reményi Ferencek 20 P, özv. Pásztor Trajánné 5 P. Többen 55 P 50 f. Templomképből 2 P. — Az Árva Bethlen Kata Leánykör a leánykori otthonban (Kassa-út 2. földszint 2) minden vasárnap délután 3—5 közt tartja összejövetelét. Szilágyi Julia leánykori vezető foglalkozik a leányokkal szeretettel, tengerihanesnő ügyesen kosarakat és egyéb tárgyakat készítenek. December 5-én az összejövetel a templomi ünnepély miatt 5 órakor kezdődik. — A nőszövetség minden héten más családnál gyülekezik össze kézimunkára. December 5-ei az összejövetel özv. Böszörményi Pálné nőszövetségi tagná lesz délután 3 órakor Árpád-tér 7. szám alatt. — December 12-én ifjúsági nap. Délelőtt 10 órakor prédikál az Árpád-téri templomban Pataky László konventi ifjúsági lelkész. Délután az ifjúság újjászervezkedése a lelkészi hivatalban. Ki jön velünk? — December 6-án, Miklósnap délelőtt 9 órakor a Rakovszky-utcai szegény iskolások ruhakiosztási ünnepélye. — December 8-án bibliaóra a Rakovszky-utcai iskolában este 5 órakor.

— **A Kollégiumi Kántus** december ötödikén, vasárnap délután tartja kegyes alapítványtevőinek emlékére szentelt hagyományos ünnepélyét. Érdeklődőket szeretettel hivunk és várunk. Belépődíj nincs. Adományokat a Kántus számára köszönettel fogadunk. Az ünnepély kezdete pontosan öt óra.

— **Elsüllyesztettek egy amerikai hajót** a Gilbert szigeteknél. A hajót megtorpedózták.

* **Turáni Vadászok!** December 6-án, hétfőn délután 5 órakor a „Szárnyaskerék"-ben Hunyadi-utca 9. szám alatt előadást tartunk. Előad Szendi János budapesti tanár „Magyar mult, magyar erő forrás" címmel. Mindnyájatokat szeretettel várunk. Elnökség.

* **Eljegyzés.** Kepecs Paula (Mátészalka) és Klein József (Debrecen) jegyesek.

* **Harisnyagondját** olcsón megoldja harisnyatalpalóüzem, Arany János 5, az udvarban.

* **Új tanfolyam** kezdődik december elején a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépíró- és szépíróiskolájában. Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548/1943—44.

* **Dr Naményi Gyuláné** gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában (Batthyány-u. 1) decembertől kezdő tanfolyam. Vidékieknek vasútkedvezmény. Előkészítés államvizsgára. Állásban levőknek esti tanfolyam. Debreceni tanker főig. eng. száma: 6475/1942.

Tánciskolák

* **Schaff tánciskolájában,** a Koronában 7-én új tanfolyam kezdődik iparosoknak. Holnap 5 órától össztánc.

Az első hó

Debrecen felett pénteken délelőtt megjelentek a hófellegek és megindult szállingózva a hó. A fehér hópelyhek hamarosan bevonták a háztetőket, kerteket, csupán a város utain lett sár a hóból. Kivül a perifériákon fehér szép a világ, csak a belvárosban taposták csúnya sárrá a hókristályokat.

A szántóföldek puha hótakaró alá kerültek, védik a vetést a szigorú fagyoktól. A hóesés örömet jelent a gazdának, védi a vetését, de örömet jelent a fiatalságnak is, mert a szánkázás kellemességeit újra élvezhetik. A tél eddig nem mutatta ki a foga fehérét, valószínű, hogy nem is lesz csikorgó hideg és enyhe tél segíti át a szegény szenvedő embereket a boldog reménykedéssel várt tavaszidőbe.

— **Unitárius magyar advent** c. tart előadást dr Kiss Elek kolozsvári teológiai tanár, püspökhelyettes-főjegyző, december 5-én délután 5 órakor az unitárius templomban tartandó ünnepélyen. Az ünnepélyen Ferenc József lelkész imádkozik, dr Egyed János gondnok mond megnyitót. Belépő díj nincs. A templomot fűtik.

— **Túristák figyelmébe!** „Az Alpok világának csodái" címmel szombaton este fél 6 órakor a Német Intézetben (Ferenc József-út 22. II. emelet) vetitettképes előadás lesz, melyre a természetjárók figyelmét ezúton hívjuk fel. Az előadás díjtalan. — A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya vetitettképes előadásait január hóban kezdi csak meg, ezekre vonatkozó bővebb tudósítást a napokban közlünk.

— **Áramszünet.** E hó 5-én, vasárnap 8—15 óráig az áramszolgáltatás szünetelni fog: Epreskert, Boldogkert, Mikepércsi-út, Kerekes-telep, Wolaffka-telep, Monostorpályi-út, Lencz szőlőtelep. Szabó Kálmán-utca, Homokkert, Budai Ézsaiás-utca, Galamb-utca, MÁV műhelytelep.

— **Párisban letartóztattak 94 személyt,** közöttük vannak azok, akik április 10 óta és 80 merényletet követtek el Párisban és környékén.

— **A bolgár sajtó bejelentette,** hogy januárban forgalomba hozzák a Boris emlékbélyegeket, melyeket Boris cár halálának emlékezetére adnak ki.

— **A kőművesmesterek figyelmébe!** A szakosztály elnöksége értesíti a tagokat, hogy f. hó 4-én szombaton délután pontosan 5 órai kezdettel szakosztályi ülés lesz az Ipartestület tanácstermében, anyagelosztás és egyéb fontos ügyben. Pontos megjelenést kér az elnökség.

— **Szabadlábra helyezték Nemes Elemért, a kolozsvári Mentor lélektani intézet vezetőjét.** Dr Nemes Elemért — mint ismeretes — a rendőrség őrizetbe vette csalással gyanúsítva azon a címen, hogy dr Murányi rendőrfogalmazótól felvett 5700 pengőt azt ígérve, hogy részére nagybátyja losonci bútorgyárából egy szobabútort szerez be és a bútort nem szállíttatta le. Dr Nemes azzal védekezett, hogy ő baráti szívességből vállalta a dolog lebonyolítását, a bútort le is szállíttatta Kolozsvárra, azonban annak ára meghaladta az 5700 pengőt és dr Nemes állítása szerint mivel a fogalmazó a vételárhátralék kifizetésére nem volt hajlandó, ezért a bútor kiadását megtagadta. Nem károsította meg tehát Murányi rendőrfogalmazót, mert a bútort a teljes vételár kifizetése mellett a raktárból most is átveheti. A kolozsvári kir. ügyészség egyébként dr Nemes Elemért szabadlábra helyezte.

— **Karácsonykor a budapesti lakosoknak 170.000 kg. vajat osztanak ki.** Fejenként 10 deka vajat kapnak a pestiek.

— **Meggyilkolták Toulosban** Sarraut, az ismert francia politikus fivérét, aki az egyik napilapnak volt a főszerkesztője.

— **A bolsevizmus ellen küzdő francia önkéntesek parancsnoka** Párisba érkezett. A parancsnok, Puaux ezredes elmondotta, hogy a franciákat a németek nem segédcsapatoknak, hanem harci egységnek tekintik.

* **Ma tartja Lerch őrnagy színes képekkel kísért előadását az Alpokról.** Lerch szolgálatonkívüli őrnagy színes képek bemutatásával elviszi hallgatóit a Tegernsee gyönyörű környékére, elibünk varázsolja az alpesi növényzet minden szépségét. Érthető tehát, hogy az előadása iránti érdeklődés túllépi a Német Tudományos Intézet közönségének kereteit. Az előadás ma délután félhat órakor lesz a Német Tudományos Intézetben (Ferenc József-út 22. II. emelet). Az előadáson minden érdeklődőt szívesen látnak.

— **Ködösítő gyakorlatok Budapesten.** A honvédség Budapest egyes helyein ködösítő gyakorlatokat tart. A fejlődő köd az emberi szervezetre egészen ártalmatlan. A ködösítő készülékek közvetlen közelében előfordulhat, hogy a köd köhögésre ingerel és a bőr felületen csípős érzést vált ki, ezért a működő készülékek közelében nem tartózkodjunk. A felállított készülékhez avatatlanok ne nyuljanak, mert abból baleset származhatik. (MTI.)

— **A világ legnagyobb vízi repülőgépét** átadták az USA haditengerészetének. A gép négymotoros, súlya 70.000 kilogramm. Szárnyszélessége 60 m, hossza 35 méter. Tizenhat személy részére van benne féröhely és 22 személy részére konyha. Hordképessége 15 ezer kg.

— **Lebontják a londoni Waterloo hidat.** A visszanyert vasanyagot beolvasztják, a betonpillérekből repülőpályakifutó alapot készítenek.

— **Miskolc szabad kikötő építését tervezi.** A Sajó hajózhatóvá tétele kapcsán merült fel az a terv, hogy a Sajó-csatorna mellett Miskolcon szabadkikötőt építenek. Erre állami segélyt venne igénybe a város, egyúttal a bankokkal is megindultak a tárgyalások.

— **Besurarnó tolvaj** Kaszás Gáborné MÁV segédtiszt neje Herczeg-uaca 10. szám alatti lakásából ellopott egy abroszt 60 pengő értékben.

— **Német csapatok a Zára előtti szigeteket megszabadították** a kommunista csapatok uralmától.

— **Debreceniek a „Virraszt a magyar nő" gyűlésen.** Vasárnap délelőtt a budapesti Vigadó nagytermében a magyarországi nőegyesületek demonstráló gyülést tartanak „Virraszt a magyar nő" címen. A gyülésen a magyar nőtársadalom összefogását mondják ki és még fokozottabb mértékben felajánlják a női társadalom közreműködését a mai nehéz feladatok megoldásában. Debrecenből a gyülésen Hodászy Istvánné, dr Veress Gézáné, dr Jóna Kálmánné, Csanak Istvánné, Dalmy Józsefné, Francia Kiss Lászlóné vezetésével 30 tagú küldöttség vesz részt, melyben képviselve van minden társadalmi réteg. A küldöttség tagjait Keresztes-Fischer Ferencné, a belügyminiszter hitvese vasárnap délután teán látja vendégül.

— **A debreceni Fazekas Mihály gimnázium cserkészcsapata** dec hó 5-én, délután az intézet tornatermében tartja nyilvános cserkész összejövetelét, melyen nénapi megemlékezést tartanak Kormányzó Urunkról, valmin szép műsor keretében beszámolnak a barátkai nagytáborról.

— **Tiszta kenderből készülő munkásnadrágokat hoznak rövidesen forgalomba.** A nadrágokon nem lesz gomb, hanem pántokat varrnak rá és szíjjal erősíthetik fel a munkások. A nadrágok árát az ipari anyaghivatal olyan alacsony összegben állapítja meg, hogy mindenki megveheti.

Gyászrovat

Smurák József halála. Munkás életre tett a halál pontot, meghalt Smurák József műépítész, építőmester. Szakmai körökben igen becsült és ismert egyéniség volt. Kiváló keramikus hírében állt, működésének gazdag sorozatában felemlítendő, hogy építési ellenőre volt a köztemető központi épületének, a krematórium építésének. Még a század elején ő vezette Arad város kultúrpalotájának építését, igazgatója volt a hódmezővásárhelyi agyagipari telepnek. Hatvanéves korában halt meg. Ma temetik.

Dr Strelinger Győző meghalt. A régi debreceni orvosi kar ismert tagja dőlt ki az élők sorából. Meghalt dr Strelinger Győző nőorvos. Megalapítója volt a háborús idők előtt áldásos működést kifejtő szülőotthonnak. Az első világháborúban mint ezredorvos teljesített szolgálatot és megkapta a koronás arany érdemkeresztet. Évekkel ezelőtt visszavonult az orvosi gyakorlattól. Szívbaj támadta meg, trombózis lépett fel nála és kezelőorvosának, dr Grósz Pálnak karjai között tegnap este meghalt. Hatvankilenc évet élt.

Kálmán József gazdálkodó 45 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a köztemető díszravatalozó termében. Lakás: Bellegelő 529. Dankó temetkezés.

Id. Szathmáry Mihály 83 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután ¼4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó termében. Lakás: Zöldfa-u. 12. Dankó temetkezés.

Özv. Tóth Jánosné Bálint Eszter 81 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó termében. Lakás: Kossuth-u. 26. Dankó temetkezés.

Özv. Téglás Lajosné Juhász Ilona 58 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó termében. Lakás: Szent Anna-utca 22. Dankó temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok és jóbarátoknak, a vendéglős uraknak és a kartársaknak, kik szeretett férjem temetésén részvettek, ravatalára koszorút vagy virágot küldtek, ezúton mondok hálás köszönetet. Özv. Vargha Lajosné.

Dr Strelinger Győzőné szül. **Guttmann Vilma** fájdalommal jelenti, hogy szeretett férje,

dr. Strelinger Győző

v. t. emléklapos ezredorvos, a hadiékítményes koronás arany érdemkereszt stb. tulajdonosa december 2-án rövid szenvedés után, 69 éves korában elhunyt.

Gyászolják még nővére Strelinger Jozefin és az összes rokonság.

Temetése vasárnap, december 5-én, délelőtt 11 órakor lesz az izraelita temetőben.

Karácsonyra
ezüstneműt, sveici órát már most
rendelje meg Szelecsényinél,
Sas-utca 2. szám. Telefon: 26-60.

Mikulás
és karácsonyi ajándékokat
Kántor Ernő és Társánál
szerezzük be

— **Pázmány Péter 12 ismeretlen levelét találták meg** Batthyány László herceg körmendi kastélyának levéltárában. Pázmány egyik levelét Batthyány Ádámhoz intézi, akit a borivásról akar lebeszélni és inti, hogy mérsékelje magát a bor ivásában.

— **Mostar és Sebenico ellen** — norvát jelentés szerint — repülőgéptámadást indítottak és gépfegyverből lőtték a lakosságot. A támadásnak több halottja és sebesültje van. **Négy** repülőgépet lelőttek.

— **A Debreceni Levente Egyesület választmánya** folyó hó 9-én, csütörtökön 18 órakor a társulati kereskedőtanonciskola tanári tanácskozójában ülést tart, melyre a választmány tagjait és a szakosztályok vezetőit tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgy: folyóügyek.

— **Anyák találkozója és tanácsadója a Szoboszlói-úti kat. iskolában.** Vasárnap délután félnégy órakor a Szoboszlói-úti kat. iskolában az anyák találkozóját ismét megtartják. Az előadást a körzetvezető, Achácz Imréné, a Szent Erzsébet Egyesület társelnöknője szervezte meg. Az anyák találkozóján előadást tart az illemtudásról Deér Erzsébet. Mécs László „Rohanás a tavaszba" című versét szavalja Varga Margit. Ugyancsak Mécs László „A három királyfi bánata" című versét szavalja Gaál Éva. Szűz Mária énekeket adnak elő: Gaál Éva. Payer Judit és Varga Margit. Harmóniumon kíséri Miklós Gyuláné. A műsor minden száma az anyag dicséretét zengi. A vezetőség minden érdeklődőt szívesen lát az előadásra.

— **Hirdetmény éleslövészetről.** December hó 1-én, 2-án, 3-án, 7-én, 9-én, 10-én. 11-én, 13-án és 15-én a 11. hajdúezred pallagpusztai lőtéren reggel 7 órától 12 óráig, 14 órától 16 óráig éleslövészetet tart. Ezen idő alatt a lőtéren tartózkodni tilos és életveszélyes. A kapitányság vezetője.

— **Betöréseket követett el, hogy leánya esküvői költségeit fedezni tudja. A debreceni ügyészségre** behozták Derecskéről Tőkés Péter napszámost. aki özvegy Bukoviczky Károlyné, Bornstein Béláné és Magyi Istvánné lakására betört és élelmiszereket, ruhaneműeket lopott el. Magyi Istvánnénak vendéglője van, onnan tíz liter pálinkát vitt el és a helyszínen megivott egy üveg családi sört. A nyomozás során kiderült, hogy a lopott ruhaneműeket behozta Tőkés Debrecenbe, eladta a zsibogón és a vételárból a nevelt leánya esküvőjét rendezte meg. A pálinkát is az esküvőre szállította.

— **Kéthónapi fogházra ítélte a debreceni törvényszék** Kelemen Sándor hajdúbagosi idős földművest, mert még 1942-ben nyolc mázsa bükkönyt 240 pengőért akart eladni. Az ítéletben nem nyugodott meg Kelemen és így a tábla elé került az ügye. A tábla helybenhagyta az ítéletet, mivel Kelemen csak 46 pengőt kérhetett volna a bükkönyért.

— **Kacsát lopott** a Széchenyi-utcán Kiss József napszámos Hajnal Zoltánnétól és a lopott kacsával a hóna alatt betért borozgatni az egyik kocsmába, ahol rendőrjárőr igazoltatta, így került kézre. A bíróság most vonta kérdőre és a kacsalopásért elítélte egyhónapi fogházra.

— **Egy kerékpárlopásért egyhónapi fogház.** Kányádi András debreceni gyárimunkás ellopta Lőrincz István debreceni lakos kerékpárját. A tolvajlást észrevették, a kerékpár is megkerült. A bíróság előtt az egyhónapi fogházra ítélt munkás beismerő vallomást tett.

— **Négy tyúkot és három kacsát lopott el Debrecenben Gonda Péter 87 éves napszámos, akit a törvényszék. tekintettel arra, hogy** már volt büntetve, négyhónapi fogházra ítélt el jogerősen.

KÖZGAZDASÁG

Zöld József h. polgármester a hentesszakosztály előtt ismertette az új hús- és zsírellátási rendeletet, mely megszünteti a sorbanállást

A hentes szakosztály tegnap este *Szilágyi* József hentesmester elnöklésével ülést tartott. Megjelent *Zöld* József h. polgármester is *Poroszlay* László tanácsnok, *Zilahy* Sándor és *Molnár* Sándor közellátási hivatali vezetőtisztviselők kíséretében. A Kereskedelmi és Iparkamara képviseletében dr. *Harsányi* Imre ügyvezető titkár vett részt az ülésen. Az Ipartestülettől *Galamb* Ferenc elnök jelent meg.

Szilágyi József elnök üdvözölte Zöld József h. polgármestert s a megjelenteket. Elmondta, hogy a MAHUSz igazgatósági tagjai tovább nem tudják vállalni az anyagi terheket és az óriási összegért a felelősséget.

Zöld József h. polgármester ismertette ezután azt *az új zsír- és húsellátási rendet, amelyet a hatóság Debrecenben bevezet és minden körülmények között keresztül visz.* Hangsúlyozta, hogy a hatóság és a hentesek között nem volt eddig semmi baj. Az eddigi ellátási rendet december 1-ével tovább fejlesztjük, megjavítjuk, hogy az új ellátási esztendőt zökkenőmentesen, zavar nélkül bonyolítsuk le. A hentestársadalom és a hatóság céljai azonosak. a közönség jó ellátása. Minden reményem megvan arra, hogy a szükségletet a jövőben is el tudjuk látni. Amit lehetett, mindent megtettünk a közönség érdekében. A közönség szükséglete kielégítésében a henteseknek semmi közreműködésük nincs. Kizárólag a hatóság szerzi be az állatokat. Saját szorgalmából, ügyességéből, vagyonából egy hentes sem szerzett be semmit. Éppen ezért igyekszünk a hentesekkel teljes egyetértésben lebonyolítani az ellátást. A hentesek nem voltak megelégedve azzal az aránnyal, ahogyan eddig részesültek az árukból Ezen a téren teljes javulás történik. A jövő héttől kezdve minden hentes annyi friss szalonnát vagy zsírt kap, amennyit csak akar. *Az a célom, hogy lehetőleg kétheti készletet adjak mindenkinek, ha el kezdi tartani. Minden esetre mindenki többet fog kapni*, mint amennyi egy hétre szükséges. (Helyeslés.) *Amennyit a hentes kér, annyit kap. Az elszámoláskor még kell, hogy készlete is maradjon. 128 üzletes húsiparos van, szívesen adok mindenkinek fehérárut*, de ha időközben enyhülne, köteles jegelni, nehogy baj történjen. Így mindenki összes vevőjét ki tudja majd szolgálni.

Hangsúlyozom, hogy *nagyon szigorúan, becsületesen kell a henteseknek eljárniok, jegyszelvényt előre beváltani nem szabad* és levágott jegyszelvényt semmi körülmények között sem szabad elfogadni. *Így az ellopott zsirjegyek nem kerülhetnek forgalomba és végül visszakerülhetnek tulajdonosaikhoz, mert a tolvaj nem mutatja be az egész lopott zsirjegyet, nehogy rajtakapják.* Nagyon kérem, ne hozzanak abba a helyzetbe, hogy akármelyik hentesnek kellemetlenséget kelljen csinálnunk. Aki nem tud a rendnek engedelmeskedni, azt kizárjuk az ellátásból. Ha a 128-ból 5—10 hentes kimarad, még mindig lesz 118, aki becsületesen ellátja kötelességét. *Három hét alatt minden hentesnek kialakul a vevőköre és ennek alapján kiszámítjuk, kinek mennyi húst adjunk.* (Általános helyeslés, közbeszólások: ez az igazságos!)

Zöld József h. polgármester ezután a MAHUSz helyzetével foglalkozott. A Szövetkezetnél a nehézség 30 filléres különbség vállalásában jelentkezett és mint az árhivatal illetékes főosztálya kijelentette, bár nincs még a határozat aláírva, de az a terv, hogy a különbözet megtérítésének jogát a polgármesterre ruházzák. *Az árhivatal kijelentette, arról szó sem lehet, hogy a fogyasztói árat felemeljék.* Mivel lehetetlen, hogy 128 emberért 14 tartsa a hátát és becsületét, ezért nem marad más hátra, minthogy minden iparos csatlakozzék ehhez a szövetkezethez, aki a kiosztásból részesülni akar. Levesszük a szövetkezet terhét a tárolással kapcsolatban is. A fagyasztott marhahús tárolásának költségei nagyobbak, ehhez a városi közgyűléstől kér felhatalmazást.

A húsiparosoknak nemcsak be kell lépniök a Szövetkezetbe, hanem *kétheti forgalmuknak megfelelő tőkét kell befizetniök* és ezenkívül a kapott árut készpénzben azonnal ki kell fizetniök. Békeidőben is megszerezték az üzletükhöz szükséges pénzt, magukéból vásároltak állatot. Aki ezt a feltételt nem tudja teljesíteni, nem fog árut kapni. Ehhez ragaszkodnom kell.

— A kiosztásban való részvételnek másik szigorú feltétele, hogy a vágóhídra a hús kiosztásához minden nap más iparosnak kell kimennie ügyeleti szolgálatra. A kiosztott mennyiséggel az iparosoknak el kell számolniok, tehát saját érdekük, hogy elűnés vagy egyéb baj az ő árujukkal ne történhessék. A henteseknek vállalniok kell az ellenőrzést, mert saját egzisztenciájukról van szó. Hetenként négy nap kell napibiztosi teendőket vállalni. Aki mást küld, írásos felhatalmazást adjon.

Galamb Ferenc ipartestületi elnök hálás köszönetét fejezte ki a testület és a szakosztály nevében a tájékoztatásért. Az elosztás csak így lesz igazságos. *Ha a hentesek nem vállalják a községi húskitermelést, megcsinálják a hatósági székekkel a kiosztást* Lehet, hogy 5—10 iparos akad, aki több izben a fronton volt, vagy családi és más körülményei miatt pillanatnyilag nem tudja befizetni a forgótőkét, *ezekért majd az összesség vállalja a felelősséget* és kisebb részletekben fogják befizetni az alaptőkét. Katonaviseltekkel, rokkantakkal, hadiözvegyekkel így fogunk bánni, hogy segítsünk rajtuk.

Dr. *Harsányi* Imre kereskedelmi kamarai ügyvezető-titkár arról a nagy feladatról beszélt, amelyet a közönség hússal, zsírral való ellátása jelent. *Nagy örömet okoz, ha a sorbanállás megszűnik.* Zöld József helyettes polgármester urat a legnagyobb hála és köszönet illeti azért a gondosságért és együttérzésért, amellyel ezt a kérdést így kívánja megoldani, a közönség és a húsiparosok érdekében. Alapos tájékoztatója meggyőz bennünket róla, hogy a jövőben nem fordulnak elő panaszok. *Különösen nagy öröm, hogy a megfelelő mennyiségű húst és zsírt a hatóság a következő évre biztosítja Ez nagy megnyugvást kelthet.* A polgármesterhelyettes úr szándéka világos, határozott, tiszta, nincs más hátra, minthogy a húsiparosok kellő komolysággal közreműködjenek a közönség ellátásának biztosításában.

Szilágyi József elnök megkérdezte, mi lesz azokkal, akik *csak marhahúst* árulnak. Kérte, hogy időnként a henteseknél tartsanak vizsgálatot, saját érdekükben a készletről. Kérte, hogy a friss és fagyasztott hús közötti súlykülönbözet kárát, a város vállalja magára, nehogy 5.16 pengőbe kerüljön a fagyasztott hús a hentesnek, aki 5.10 pengőért köteles azt eladni. Vannak, akik a margarint nem akarják átvenni, ezekkel mi lesz.

Zöld József h. polgármester válaszában kijelentette, hogy *nem a zsírjegyek, hanem ezek aránya szabja meg, hogy kinek mennyi a vevőköre.* Akik csak marhahúst árulnak, azoknál a szakosztály megmondja, mennyi a kontingensük. A fagyasztott hús tekintetében a városnak kell áldozatot hoznia, de ez nem az első vonal, ahol már áldozatot hozott *A margarint át kell vennie mindenkinek.* Az ellenőrzést meg fogják csinálni, de ismét kérl, hogy tisztességesen, becsületes eszközökkel dolgozzanak.

A szakosztály *egyhangúlag elfogadta a polgármester javaslatát.*

Minya István MAHUSz elnök kérte, hogy mivel a téli hónapok alatt kilátás van nagyobb mennyiségű áru átvételére, mielőbb fizessék be a kétheti rájuk eső részt, mert így 350.000 P forgótőkéje lesz a Szövetkezetnek.

Nem veszik igénybe a gazdák a pontrendszerrel terhelt korpát, mert ráfizetnek

Az állattartó gazdák figyelmét hirdetményben hívták fel az illetékesek arra, hogy korpát igényeljenek és vegyenek át a kiosztó helyeken sertéseik és teheneik részére. A 100 holdon aluli vagy a földdel egyáltalában nem bíró állattartók részére a városi közellátási hivatal útján a Közellátási Felügyelőség, a 100 holdon felüli gazdák részére a Mezőgazdák Szövetkezete adja ki a korpát.

Korpa van és a kiutalásnak ma semmi akadálya nincs. Azonban sem a kis-, sem a nagygazdák nem nagyon veszik igénybe a korpát. Ez a jelenség azért állott elő, mert *a korpa mázsája után 50 búzapontegységgel terhelik az átvevőt.* A gazdálkodás menetét élénk figyelemmel kísérő hivatalos szervek azt tapasztalták, hogy *a korpaigénylésben rejlő takarmányozási lehetőséget nem veszik olyan mértékben igénybe, mint az állattartás és közélelmezés szempontjából kívánatos volna.* Éppen ezért a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara előterjesztést tett az Országos Mezőgazdasági Kamarához, hogy a *pontrendszertől mentesítsék a korpa kiutalást. Az Országos Gazdakamara éppen a jövő héten foglalkozik közgyűlésén ezzel a fontos kérdéssel.*

A gazdakamaráknak az az álláspontjuk, hogy azokon a vidékeken, amelyeket aszálykár sújtott, vagy ahol takarmányhiány van, **még pedig mind a szemes, mind a szálastakarmány terén, pontterhelés nélkül utalják ki a korpát és nélkül, hogy a jelenlegi kötöttséget fenntartanák abban a vonatkozásban, hogy korpát csak sertés számára lehet igényelni. — Közélelmezési okokból az lenne kívánatos, hogy ha valakinek 1—2 tehene van, annak is adjanak korpát, mivel az ilyen állattartók részben saját családjuk részben eladás útján más családok tejszükségletéről gondoskodnak — Sok helyen tengeriszáron és töreken kénytelenek tartani a takarmányozás szempontjából igényesebb pirostarka marhát is.** Jelenleg az a helyzet, hogy az a gazda, akinek két tehene van és korpát szeretne adni a jószágnak, ezt nem tudja megtenni, mert csak sertés számára utalnak ki korpát

A gazdák azt mondják, hogy a becsületesen gondolkodók azért nem kérik a korpa kiutalását, — mert előre tudják — látván a különféle okokból bekövetkezett rossz termésüket —, **hogy nem tudnak eleget tenni a pontbeszolgáltatási kötelezettségüknek.**

Debrecenben és Hajdúmegyében az a helyzet, hogy a kisgazdák és földnélküli **sertéstartók számára kiutalt korpa jó része tényleg átvételre is került és december végéig már csak csekély mennyiség áll rendelkezésre. De akik még most igényelnek, azok értesülésünk szerint megkaphatják a korpát.** Mindenesetre előterjesztést kellene tenni illetékes helyen, hogy azt a korpamennyiséget —, amely december 31-ig rendelkezésre áll, emeljék fel, mert figyelembe véve az eddig igénybevett korpa mennyiségét, előreláthatóan, hogy a készlet nem lesz elég.

Érdekes híreket kaptunk Szabolcsból és Szatmárból, ahol egyáltalán **nem vették igénybe a korpát, még a kisgazdák sem, a pontterhelés miatt. A készletek ott fekszenek. Igen gyakorlati dolog lenne, ha Debrecen és Hajdú megye megkapná ezt a korpamennyiséget.**

Szabolcsban 5—6 korona a kataszteri tiszta jövedelem, ezzel szemben Debrecenben 20—24 koronás földek vannak, tehát a **mi gazdáinknak a beszolgáltatási kötelezettsége sokkal súlyosabb terhet jelent** Köztudomású ugyanis, hogy a Jurcsek-féle beszolgáltatási rendet a kataszteri tiszta jövedelem alapján alkották meg. A beszolgáltatási kötelezettség a 20 koronás földön 1000 pontot tesz ki, Debrecenben és Hajdú megyében viszont az aszály miatt **nagyon gyenge volt a tengeri termés.**

Ha megfigyeljük a beszolgáltatási számadatokat, rögtön tisztába jövünk vele, miért húzódoznak a gazdák a pontrendszeres korpa átvételétől. Tegyük fel, valakinek joga van tíz mázsa korpához. Ez egyenlő öt mázsa búzával, ami **500 búzapontot jelent.** Ennek a beszolgáltatási kötelezettségnek eleget tud tenni vagy 500 kiló búzával, vagy 500 kiló zabbal, de ezek közül már egyik sincs a gazda birtokában. Beadhat 550 kiló tengerit, de ebben rossz volt a termés s éppen ezért kéri a korpát. Beszolgáltathatna 550 kiló árpát, mi azonban nem vagyunk árpatermelő vidék, aki termelt, igen gyenge eredményt kapott. Beadhat a gazda 250 kiló napraforgót, vagy 250 kiló lenolajmagot.

Ha nem terményben, hanem állatban akarja teljesíteni az 500 pontot, akkor **egy 100 kilós sertéssel teljesítheti kötelességét.**

Nagyon érdekesek azok az adatok, mely rávilágítanak arra, hogy miért húzódoznak a gazdák a pontrendszeres korpától. A felhozott számok helyességét bárki ellenőrizheti.

Egy tehén napi ellátásához szükséges 2.5 kiló abrak, ez megér 2 5 pontot, 5 kiló széna, ez 1.5 pont, 6 kiló takarmányszalma ami egy pontnak felel meg. Kell még a tehénnek 30 kiló takarmányrépa naponta. Ez nem esik pont alá. **Mindezeken felül kell adni még napi egy kiló jóminőségű korpát és ez 0.5 pontnak** felel meg.

Egy liter tej tehát a gazdának kereken 1 pontjába kerül és kap érte 1.4 pontot. Ez a számítás azt mutatná, hogy a gazda a tejen 40 százalék hasznot húzhat. — **A gazdák azonban nem kívánnak ilyen nagy hasznot és ha a vonatkozó rendelkezéseket megnézzük, igazuk is van.** Ahhoz ugyanis, hogy egy kiló korpa megfelelő mennyiségű tejet eredményezzen **„jóminőségűnek" kell lennie.** — Mindenki tudja, hogy a búza magas kiőrlési százaléka a korpában régebben bennmaradt tápanyagot fokozottabban a lisztbe helyezi át. A gazda rendelkezésére tehát nem áll olyan jóminőségű korpa, amely annyira fokozná az előbb felsorolt napi takarmányadagon kívül még a jó korpával való megtetőzés esetén a tejhozamot, hogy előállhatna a 40 százalékos haszon. Így csak azt vegyük figyelembe, hogy a répa kiesik, szénája nincs a gazdának, abraktakarmánya hiányos vagy nincs. Ha a hiányzó takarmányféléket korpával kell helyettesítenie, akkor már semmiképpen sem lehet kihozni az egy Jurcsek-féle ponttal szemben az 1 4 pontot jelentő tejet. A gazda tehát nyilvánvalóan ráfizet a tejtermelésre. **A 2.5 kiló abraktakarmány helyett több korpát kell adnia.**

Az is érdekes eredmény, hogy ha a gazda korpát ad a tehenének 7 liter tejet kap — a hivatalos értékelést figyelembe véve —, ha viszont nem ad korpát, akkor 5 liter tej a hozam, ezzel szemben nincs pontterhelése.

Kívánatos volna, hogy közellátási és közegészségügyi érdekből a korpát terhelő pontbeszolgáltatási kötelezettséget töröljék el. Ekkor a gazdák bőven adhatnak korpát állataiknak és ennek a közellátás fogja hasznát látni.

Mi ujság a budapesti élelmiszer-nagyvásártelepen

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint november 26-tól december 2-ig az élő- és vágottbaromfipiacon az árak nem változtak. A tojáspiacon a legmagasabb hatósági árak voltak érvényben. A zöldség- és főzelékfélék piacán a sütőtök ára 5 fillérrel csökkent. viszont a leveles karfiol ára 10, a sóska ára pedig 50 fillérrel emelkedett. A gyümölcspiacoe a szőlő ára 30 fillérrel csökkent, viszont a közönséges fajtájú körte ára 50 fillérrel emelkedett kilónként.

SPORT

Az őszi szezon legizgalmasabb mérkőzésének ígérkezik a DVSC-Elektromos bajnoki találkozó

A DVSC csapata a vasárnapi Elektromos mérkőzés előtt tegnap könnyű erőnléti mozgást tartott, majd utánna szakosztályi ülés keretében beszélték meg a mérkőzésen követendő taktikát.

A debreceni csapat játékossai nagy bizakodással tekintenek a sorsdöntő mérkőzés elé, mely bevezetője lesz annak a hármas feladatnak, amit az Elektromos, Ujpest és SalBTC mérkőzéseknek egy hét alatt való lejátszása jelent. Ennek a három mérkőzésnek teljesítményével a hatodik helyre is felkerülhet a DVSC, de — vissza is zuhanhat a kiesési csoportba. — Ezért fontos, hogy a csapat első perctől utolsóig nagy lelkesedéssel küzdjön, a közönség pedig az itthon lejátszásra kerülő Elektromos és Salgótarjáni BTC mérkőzéseken álljon az együttes mellé buzdításával.

A DVSC változatlanul a Kolozsvár ellen döntetlentszerző csapattal, Keskeny — Csokai, B. Nagy — Orosz, Nagy II., Zilahy — Szabó, Tisza, Szilágyi, Mester, Sidlik összeállításban játszik. A mérkőzés fél 2 órai kezdettel kerül lejátszásra Székely Árpád játékvezető vezetésével.

DVSC-Törekvés ökölvívó mérkőzés

lesz a DVSC—Elektromos NB I labdarugó mérkőzés után a DVSC sportcsarnokában. A gyönyörű, új sportcsarnokot voltaképpen ezen a mérkőzésen avatják fel. Mindkét csapat legerősebb összeállításban áll szorítóba és a debreceniek bíznak abban, hogy a Svájcban a válogatottban szereplő Daral nélkül is megszerzik a győzelmet.

Az érdekes, szép, izgalmas küzdelmeket ígérő mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az ökölvívásnak ma már tekintélyes számú közönsége van Debrecenben és a DVSC—Törekvés találkozó igazi sportcsemegének számít. A mérkőzés jegyeit elővételben a Kónya-trafikban lehet váltani.

—::O::—

— Finta, a Bocskai egykori összekötője felgyógyult és a héten már részt vett a Ferencváros edzésén.

— Az egyesbíró a vasárnap kiállított játékosok közül Szabót, a Gamma középfedezetét felmentette, Sipost, a Ferencváros jobbszélsőjét két hétre eltiltotta. A Ferencváros Nagy II-t játszatja jobbszélen és a fedezetsorba Lakat kerül.

— Karácsonyi tornát akar rendezni a Ferencváros, melyre a **NAC-ot, a bécsi Floridsdorfot és a zágrábi HASK-ot hívta meg.** Az OSK csak feltételesen engedélyezi a Floridsdorf budapesti szereplését, ha Birodalmi Sporthivatal a Magyarország felé fenn álló sporttilalmat feloldja.

*

Vidék—Budapest hölgytornász válogatott mérkőzés lesz december 12-én, délelőtt negyed 11 órai kezdettel a Csokonai Színházban a DTE rendezésében. A debreceni hölgytornászgárda legjobbjainak összecsapása a pestiekkel kivételes sikerű sporteseménynek ígérkezik.

*

— Az Elektromos több játékosa sérült. Azért bizonyosak vagyunk benne, hogy a vasárnapi sorsdönttő mérkőzésig valamennyien rendbejönnek és ott lesznek a Diószegi-úti sporttelepen.

A Tiszthelyettesi Kupa állása:

1. Repülők	6	26: 2	12
2. 11/II. zlj.	6	43: 5	11
3. Hadtest	6	17: 7	8
4. Élelmezők	6	13:12	8
5 Híadók	6	14: 9	5
6. 11/I. zlj.	6	8:17	2
7. Tüzérek	6	7:24	2
8. 11/III. zlj.	6	3:54	0

A DMTE idényzáró összejövetelét vasárnap este 8 órakor tartja a Csapó utcán a Gédervendéglőben. Az elnökség felkéri a játékosokat, hogy pontosan jelenjenek meg.

Ma utaznak Szegedre a debreceni kosarasok. A DEAC női és férfi s a DVSC férfi csapata látogat el Szegedre, barátságos mérkőzésre. A csapatokat vitéz Hadházy Dezső és Balogh Ferenc vezetik.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ 54

JÁNOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. telefon: 23-78. 54—799 2 9.

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó bizalmasan megfigyel, nyomoz, Lorántffy u. 19. 910 12. 31.

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

KOCSIS szemét fuvarozáshoz felvétetik. Balogh és Vértessy téglagyár. 2—854

Ujság-kézbesítőket

(férfiakat, nőket) azonnal felvesz a Kiadóhivatal. Jó fizetés, nyugdíj.

FÉRFI bútorüzletbe jóírással felvétetik mindenesnek, Piac u. 85. sz., bútorüzletben. 2—15

KOCSISNAK fiatalember bentkoszttal felvétetik egy lóhoz, Csapó u. 25. jobbra második ajtó. 2—16

NAPSZÁMOSOKAT felveszek állandó munkára, Csapó u. 33. cserépkályhaüzlet. 2—1417

FÉRFIT, vagy erős fiút állandó munkára felveszek Csapó 67. 2—993

KENYÉR kihordásra fiatalembert kerékpározni tudót felvesz Kraszula sütöde, Kassa út 7—9. sz. 2—13

IPARI FÉRFI (33)

JÓ fizetéssel fodrász-segédet felveszek, Szabó, Salétrom u. 4. 33—886

FÉRFI fodrászsegéd azonnal felvétetik, Bodnár Gábor fodrászmester, Tiszadada. 33—914

HÖLGYFODRÁSZT, jómunkást, magas fizetéssel felvesz Zsuffka, Kassa út 4. 33—10

CIPÉSZ MUNKÁSOKAT zicchre és benti munkára azonnalra keresünk, — Süsskind, Piac u. 71. 33—976

SÜTŐSEGÉDET azonnali belépésre felvesz Kraszula sütöde, Kassa út 7—9. 33—14

VILLANYSZERELŐ-segédet azonnal felveszek, Nánássy, Piac u. 85. sz. 33—23

FODRÁSZSEGÉD, fiatal, s jómunkás belép het, esetleg azonnal is, Vasúti fodrász, pályaudvar 33—718

KIFUTÓ FIÚ (49)

MEGBIZHATÓ ügyes kifutófiú felvétetik, — Bory írógépvállalat. 49—841

MEGBIZHATÓ kifutófiú azonnal felvétetik, Hangya, Jánossy u. 29. 49—840

EGY kifutó felvétetik azonnal, Kishegyesi út 38. sütöde. 49—941

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

MOSÓNŐT felvesz a Páll söröző. 4—1410

IPARI NŐ (35)

URI házaknál dolgozó fehérnemű és felsőruhavarrónő, aki férfiing varráshoz is ért, sürgősen kerestetik. Jelentkezés Arany János u. 3. utcai lakás, 13—14 óra között 35—20

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

MOSOGATÓ és konyhalányt felvesz a Gambrinusz. 30—996

MINDENES bejárónő, vagy bentlakó, jóbizonyítvánnyal azonnalra felvétetik, Hatvan u. 62. 30—1415

SZAKÁCSNŐ (60)

HOSSZÚ bizonyítvánnyal megbízható gazdasszonyt keres azonnalra Lenz gazdaság Bellegelő 241. Levélcím Debrecen 2. postafiók 35. Telefon: 25-22. 59—857

SZOBALÁNY (60)

MINDENES szobalányt jó bizonyítvánnyal azonnal felvesz Ferenc József út 68. II. em. 3. sz. Jelentkezés délután. 60—21

BEJÁRÓNŐ (8)

KISLÁNYT keresek két kisgyermek mellé, délelőttre, bejárónak, ki a házimunkák végzésében is segít. Cím: Poroszlay út 26. számnál balra, Pápay József u. 12 szám vv. 8—46

BEJÁRÓNŐT azonnal felveszek. Érdeklődni a házfelügyelőnél. Csapó u 1. sz. 8—1407

BEJÁRÓNŐT délutánra, 3 órai munkára, — ebédkoszttal felveszek, Kalotaszeg u 8. 8—962

BEJÁRÓNŐT, vagy bentlakót azonnalra felveszek, Rákosi Jenő u. 6 földszint 4. 8—22

BEJÁRÓNŐ felvétetik, Szalkai u. 3. 1 ajtó 8—998

JÓL főző, tiszta bejárónőt, vagy bentlakót keres tanárnő. Cím a kiadóban 8—1422

MINDENES, vagy bejárónő, ki főzni tud, azonnalra felvétetik, — Burgundia u. 4. emelet, balra. 8—975

ALKALMAZÁST KERES NŐ (3)

MAGÁNOS középkorú úrinő, tisztviselő házaspár, aki mind a ketten hivatalb jár, háztartását vállalná. Cím: özv. Bodnár Józsefné, Miklós u. 14. trafik. 3—969

ÜZLETI AJÁNLAT 67

BUNDÁJÁT most készíttesse, alakíttassa Katona Vilmos szücsmesternél, Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 67—157 12. 12

UJJÁ varázsolom kabátját, kosztümjét, gyönyörű kiviteliben „Flidi" divatszalon, Rákóczi u. 11. 67—1282 12. 4

KÖLCSÖNZŐK, veszek porszívót, gramofont, lemezeket, ajánlok villany zseblámpát, dinamófejet, kerékpár, rádioalkatrészeket, Soltesz, Kálvin-tér 2. Telefon: 12-59. sz. 67—1796 1 31

SIRKÖVEK mükőből és termésköből, meszszalak gyümölcsösök részére és pirossalak kerti utakra kapható a Debreceni Mükőgyárnál. Fürdő u. 2 sz. 67—297 vv

ÉRTÉKES vásznaiból, selyemeiből, takarékosan szabjuk, varrjuk, himezzük ágynemüit, fehérnemüit, függönyeit. — Megrendelőink anyagjait külön bebiztosítottuk. „Favorit" Csapó u. 24. sz. 67—573 12. 31.

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok — Sschiffmann Vendég u. 7. sz. kisállomásnál. 67—1792 1. 3.

LEGOLCSÓBBAN test tisztit Weisz Kelmefesto Arany János u. 29 sz., keresztépület. 1900 vv.

HÁZIASSZONYOK porszívókölcsönzéssel szőnyeget, fáradtságot kímélnek. Bérletrendszer. Használt, törött gramofonlemezeket — 4 pengőért veszek. Mikulásra zseblámpát, Soltész, Kálvin-tér 2. 67—1796 1 31.

HARISNYATALPALÁS, női 3 párból 2 pár, férfi 2 párból 1 pár. Arany János 5. udvarban. 67—671

DISZNÓJÁT legjutányosabban levágja Szulanics, Jánosi u. 81. sz., Csapókert. 67—1401

AJÁNDÉKNAK, papucsot, babát, mackót Textilfeldolgozónál készíttessen. Hozott anyagból is. Javítást vállalok. Batthyány u 1. 67—12 1. 4.

ÖNKÉNTES urak egyenruhájukat még karácsonyra elkészítem Tegdes, püspöki palota. 67—1423

ÜZLETI KERESLET 66

Figyelem!

Magas árakat fizetek szőnyegekért, függönyökért, ezüst és alpacca készletekért, — jobb márkáju festményekért régi bútorokért, nemes disztárgyakért stb. Ingóságközvetítő, püspöki palota 66—1991 1. 21.

TOLLAT legmagasabb napi áron vesz „Hangya" tollgyüjtő telep. — József kir. herceg u. 71 66—760

ÉLELMISZER, ITAL (18)

JONATHAN, batul, londonpepin alma kapható termelőnél, mázsa tételben is. Ungvár u. 4. sz., pavillonlaktanya mellett. 18—388 12 6

ÁLLÓ alma, jonathán, aranypármin s sóvári almák, nagyobb és kisebb tételekben. Burgundia u. 6. Értekezni délelőtt 10-12 óráig, délután 2—4ig. 18—929

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszereket, ezüstöt, brilliánsat, magas áron veszek. Ékszerjavítás. Pollák aranyműves, Hatvan u 2 19—239 3. 2

ARANYAT, ezüstnemüt, ékszereket napiáron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 19—593 2. 18

ARANYAT, ezüstöt, brilliánsat, ékszert napi árban veszek, Szelecsényi Sas u. 2. 19—898 3, 2

OKTATÁS (56)

ZONGORÁZNI tanítok kezdőket és haladókat. Bizalommal jelentkezzen: Teleki u. 10. sz. felső csengő. 56—741

PÉNZ (57)

PÉNZKÖLCSÖNT, privát pénzt is folyósítatok. Háazkra, földekre Pataky, Péterfia u. 53. 57—17

TÁRS (61)

HÉTFŐN reggel autóval Miskolcra utazom. Utitársat keresek. Érdeklődni: Izsák Rt. — 26-55. 61—999

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

BENZINMOTOR 4 és fél HP, stabil eladó. Érdeklődni: Péterfia 25 sz. asztalosmühely. 7—1400

SÜLLYESZTŐ és nagy varrógép eladó. Tegdes szabónál, Kálvin-tér 19. 7—1422

HANGSZER (28)

ZONGORA nangolasi munkát, kitünő képzettséggel vállalok. Vargyas Nap u. 17. vidéken is. 28—624 5. 3

BÚTOR (9)

HÁLÓSZOBÁK, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések — Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi 2. 9—238 2, 27

NINCSEN fényes kirakatunk, bútort olcsón adunk. Piac u. 71 szám udvarban, Brilliné. 9—1484 1 8

HÁLÓSZOBÁK, konyhaberendezések legjobb kivitelben állandóan raktáron. — Ujfalusynál, Bethlen 56. 12, 31. 9—772

HASZNÁLT bútorokat irodaberendezést, wert heimkasszát és üzletberendezést magas áron veszek. Verő, Csapó u. 10. sz 9—737 12. 15.

KONYHAKREDENC és asztal eladó, Rothermere u. 1. 9—98

MODERN konyhaberendezés eladó, Hatvan u. 42. özv. Ceglédiné. 9—981

PERZSASZŐNYEG jóállapotban 3½x2½, eladó. Cím a kiadóban. 9—964

400x150 futó gyapjúszőnyeg ebédlő és hálóba való csillár, 2 függő petroleum Maxim-lámpa, csizma nadrág eladó. — Csapó u 26. 9—19

LAKÁST KERES (52)

KÉTSZÁZ pengőt adok annak, aki egyszobás, s konyhás, spájzos lakáshoz juttat. Egy évi lakbért előre fizetek. Vértessy, Burgundia u. 3. 52—1411

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

KVÁRTÉLYOST felveszek, rendes, idősebb férfit, vagy nőt, azonnal Péterfia u. 24. keresztépület. 10—7

ELVESZETT (13)

ELVESZETT egy fekete szürke tarka macska. A megtaláló 30 P jutalmat kap. Batthyány u. 18. 13—925

ELVESZETT csütörtökön délután fél gyermek kesztyü, F. J. monogrammal. Méhes úttól István útig. Becsületes megtaláló jutalom ellenében Csontos üzletbe leadni szíveskedjék. 13—959

ELVESZETT kis bőrtárca két kulccsal. A megtaláló adja le 10 P ellenében, tárca nélkül a Meinl-üzletben, városház épület. 13—1412

ELVESZTETTEM egy repülő őrmesteri sapkát a Kispipa vendéglő és a Petőfi-tér körül. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le Szepességi u. 53 szám alatt a házmesternek. 13—6

ELVESZETT pénteken félkettőkor a Batthyány u. 12. szám előtt puha fekete női táska, vásárlási könyvekkel. Becsületes megtaláló jutalomban részesül, sebészeti klinika irodájában. 13—1420

TOMPA fűszerüzletben elvesztettem retikülömet 9 személy élelmiszerjegyével, iratokkal 40 pengővel. Becsületes megtalálóját kérem küldje vissza, pénzt tartsa meg Oláh Lajos útseprő, rokkant. 13—985

FEGYVER (21)

BRAUVING vadászfegyver, 12-es, eladó. Kaliczky fegyverüzlet, Király u. sarok. 21—994

FÉNYKÉPEZŐGÉP 22

SUPERPONTURA távmérős fényképezőgép eladó. Piac u. 38 I. em. orvosi rendelő. Ugyanott egy gázkályha eladó. 22—1418

CSEREÜZLET (11)

ELCSERÉLEK 43-as új boxcsizmát tengeriért, Bezerédi u. 16. 11—1367

GYERMEKKOCSI (27)

GYERMEKÁGY, keményfából, fényezve 103.20 P, Szabó asztalos bútorüzletében, Csapó u. 33. sz. 27—191 2. 14.

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

PERZSÁLÁB bunda, tiszta gyapjú női kötött kabát, gyermek szövetruha 2—3 évesnek, damaszt ábrosz, békebeli stuksz nadrágok, gyapjú férfikalap eladók. Megtekinthetők: 9—10, délután 2—4-ig, OTI bérház, harmadik kapu, I. em. 40 ajtó. 69—11

TELJESEN új halványzöld téli ruha eladó. — Megtekinthető Szekeres divatárú üzletben, Szent Anna u. 6. 69—956

ELADÓ fekete atilla mellénnyel, békebeli remek, keveset használt, fűzőműhely, Széchenyi u. 19. 69—955

HASZNÁLT férfi és női ruhák, férfi télikabát eladó. Piac u. 41. I. e. 4 69—996

BŐRTALPÚ fekete fél sevró női cipő 38. erősebb lábra eladó., Borsos cipész, Burgundia. 69—5

42 es TISZTICSIZMA, megbízásból eladó Nagy Imre, Batthyány u. 12. 69—18

HÖRCSÖGSZŐRME női kabátbélés eladó. Rákóczi u 29. 69—978

TÉLIKABÁT, öltöny, csizma, cipő, asztal, falitükör eladó. Rákossy J. u. 4. III. 7. 69—951

EGY sötétkék női télikabát, vékony alakra eladó. Szepességi u. 9. 69—950

KHEKI kamgarn tisztizubbonyok, nadrágok jó minőségben eladók. Borovszky úriszabóságában, Csapó u. 98. 69—1406

INGÓSÁG VÉTEL VEGYES (37)

EGY bőr fegyvertokot megvételre keresek, — Horváth, Csapó u 4. 37—945

INGÓSÁG ELADÁS VEGYES (36)

ELADÓ egy 4 milliméteres vasleméz 75x95 cm műszeresznél, Marton Kálmán u. 9. 36—954

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, kocsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron. Árusít, becserél, vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. telefon 26-19 24—1811 12. 4.

ELADÓ HÁZ (17)

ELADÓ Honvéd u. 7. számú ház. Ugyanott egy épület azonnali lebontásra külön is. Értekezni Péterfia 61. gyógyszertárban. 17—895

ELADÓ adómentes, beköltözhető 2 szoba, veranda, konyha, spájz, melléképületek. Szegedi Gergely u 22. 17—958

ELADÓ 2x4 szobás összkomfortos emeletes villa 720 négyszögöl telken, Károly Ferenc József út 23. sz. földszint. 17—743

ELADÓ HÁZHELY (16)

ELADÓ Hajdúszoboszlón a Szurmay utcán fürdő közelében levő 310 négyszögöl puszta telek. Érdeklődni Hajdúszoboszlón, Rákóczi u. 74. szám. vv 16—504

ELADÓ ÁLLATOK 14

LIBA, nagyfajtájú, tenyésztőknek eladó, Kossuth u. 54. 14—731

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ SZIGETHY GYULA főszerkesztő h. igazgató.
Kiadja és nyomja: TISZÁNTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.
Műszaki vezető: SZIGETHY KÁROLY